

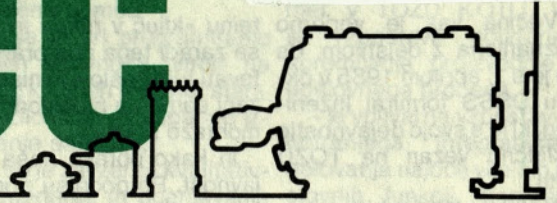

1119870997, 10/11

COBISS

Emajlir

glasilo delovne organizacije emo celje

LETO XXXVII - ŠT. 10-11 - 20. JUNIJ 1987

Prvo trimesečje uspešno

Naša delovna organizacija je v prvih treh mesecih letošnjega leta poslovala pozitivno in ustvarila 520 mio din ostanka za sklade.

Edina temeljna organizacija v okviru DO, ki je zaključila I. trimesečje z izgubo v višini 19 mio din, je bila TOZD Orodjarna, kar je predvsem posledica novega obračunskega sistema (visoka revalorizacija porabe materiala). Vpliv novega obračunskega sistema na višino dohodka v posameznih temeljnih organizacijah je bil zelo različen. Pri nekaterih bi bil dohodek po prejšnjem obračunskem sistemu samo za 7 % višji ali celo slabši, pri drugih temeljnih organizacijah pa kar do 70 % višji, odvisno od vezave oz. višine zaloga in obresti. Rezultat re-

valorizacije, ki bo vnešen v poslovni sklad, močno presega obvezno revalorizacijo. Izvajanje sanacijskega programa poteka dokaj uspešno, saj se trend izboljševanja poslovnih rezultatov nadaljuje tudi v letošnjem letu. Tako smo povečali fizično produktivnost v primerjavi z enakim obdobjem lani za 5 %, vrednost proizvodnje za 109 %, zunanjo prodajo v znesku 11.369 din pa je višja za 97 %. Presegli smo tudi plan izvoza. Leta je bil dosežen v višini 3,1 mio \$, kar pomeni, preračunano po tekočem tečaju, za 8 % več kot v lanskem enakem

obdobju. Celotni uvoz znaša 2,0 mio \$. Izvoz na konvertibilno področje v višini 2,8 mio \$ predstavlja 90 % skupnega izvoza in presega konvertibilni uvoz za 54 %. Celotni prihodek delovne organizacije znaša 14,6 milijard dinarjev in je za 94 % večji od istega v enakem obdobju lani, dohodek pa 4 milijarde in je za 138 % večji kot lani. Z doseženimi rezultati v letošnjih treh mesecih smo lahko, kljub precejšnjim problemom v zvezi s plačili v tujino in delno z omejevanjem rasti cen, zadovoljni. Uspeli smo znižati vezavo zaloga na planirano raven, lik-

vidnost je ugodna, s porastom dohodka pa smo opravili izplačane osebne dohodke v I. kvartalu letošnjega leta. Trenutni, z interventnim zakonom, dovoljeni povprečni čisti osebni dohodek na delavca znaša v naši DO 186.329 din. Do uveljavitve družbenega dogovora, osebnih dohodkov ne bomo smeli povečevati.

Glede na dejstvo, da se približujejo nesezonski polletni meseci, dodatno k temu pa že opažamo prve posledice omejevanja osebnih dohodkov (padec povpraševanja), bodo v prihodnje potrebni še večji napori znotraj delovne organizacije, za ohranitev obstoječih poslovnih rezultatov.

OBČINSKI PRAZNIK POSLEJ DRUGAČEN

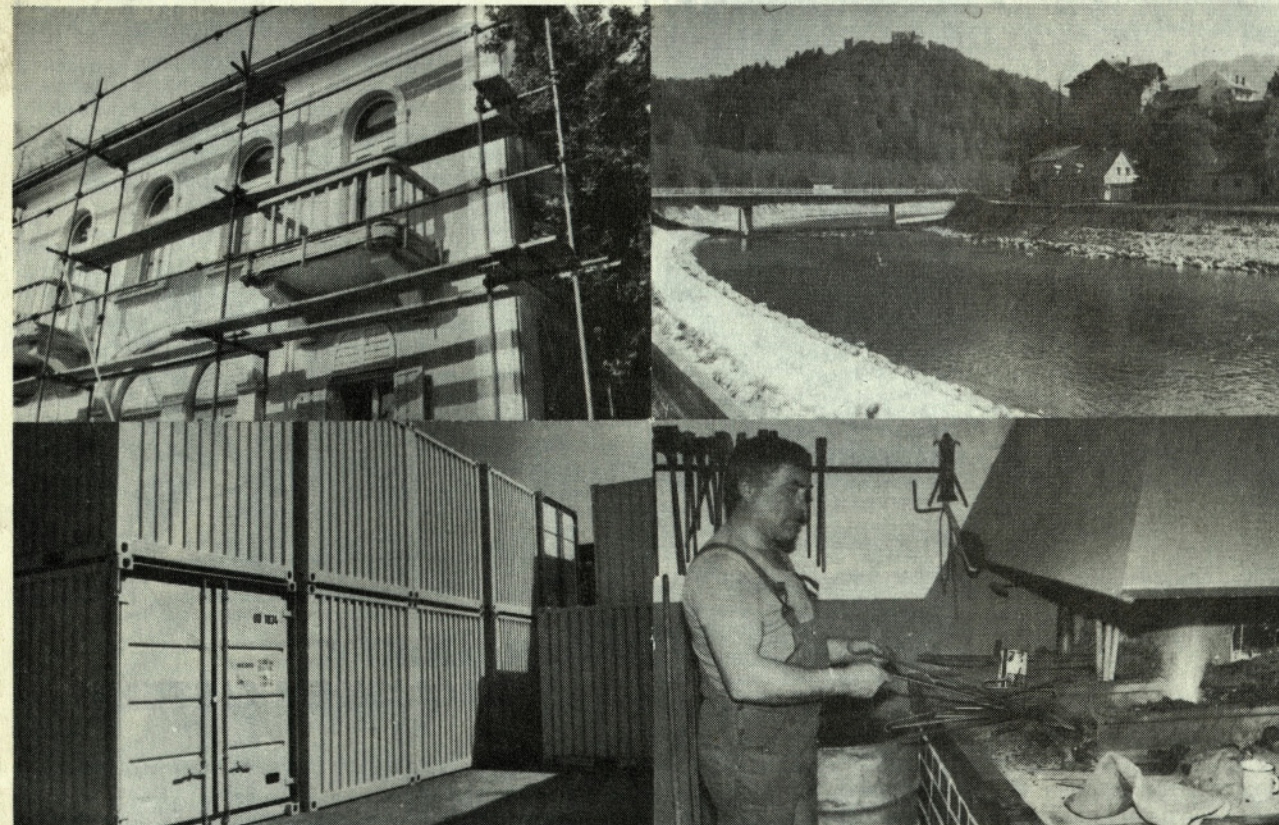
Odbor za organizacijo praznovanja občinskega praznika občine Celje je sprejel pobudo, da se že v letošnjem letu spremeni zasnova praznovanja. Sprememba je namenjena sami vsebini praznovanja, ki je v tem, da bi na sklepni prireditvi sodelovalo čimveč občanov.

Praznovanje naj bi vsako leto začeli v tisti krajevni skupnosti, ki je po sklepu zborov občinske skupščine na vrsti - letos v krajevni skupnosti Svetina - sklenili pa na prostoru športno rekreacijskega centra »Golovec«. Letos naj bi se na tem prireditvenem prostoru predstavila tudi nekatera društva s krajšim priložnostnim programom, sicer pa naj bi se občani zvečer poveselili na družabnem srečanju. Na njem bi nastopila vsaj dva znana ansambla iz zvrsti zabavne in narodnozabavne glasbe.

Tako naj bi spremenjena zasnova praznovanja pritegnila kar največ občanov na sklepno prireditev, kar je tudi namen samega praznovanja.

Majda Meštrov - predsednica OS ZSS Celje

Občinski svet zveze sindikatov Celje je na zadnji seji izvolil za predsednico Majdo Meštrov iz Celja. Majda Meštrov je v tej organizaciji opravljala že številne funkcije, bila pa je tudi predsednica družbenopolitičnega zbora skupščine občine Celje in predsednica odbora sindikata trgovine Zveze sindikatov Jugoslavije.

DELIMO LAHKO LE USTVARJENO - ZATO USTVARIMO ČIM VEČ!

Kaj je Inženiring v naši delovni organizaciji

Večina vas je verjetno seznanjena z dejstvom, da se je s 1. aprilom 1985 v okviru DSSS formiral Inženiring, ki je s svojo dejavnostjo izključno vezan na TOZD kotli.

V tem sestavku bi želel na kratko predstaviti našo dejavnost, saj imam občutek, da smo znotraj DO premalo seznanjeni z delovnimi usmeritvami posameznih skupin.

V naši delovni sredini se nahaja trenutno 52 ljudi, kateri opravljajo naslednje aktivnosti za TOZD kotli:

- prodaja,
- konstrukcija,
- projektiva
- razvoj
- plan in kalkulacije
- izvajanje

Pri svojem delu se srečujemo z različnimi problemi, saj je proizvodnja kotlov narčniška proizvodnja, katera že od samega podpisa pogodbe zahteva drugačne prijeme, kot pa serijska proizvodnja. V zadnjem času je večina investorjev zainteresirana za kotlarne po sis-

temu »ključ v roke« in smo se zaradi tega primorani lotevati tudi poslov, ki niso vezani samo na proizvodnjo in montažo kotlov.

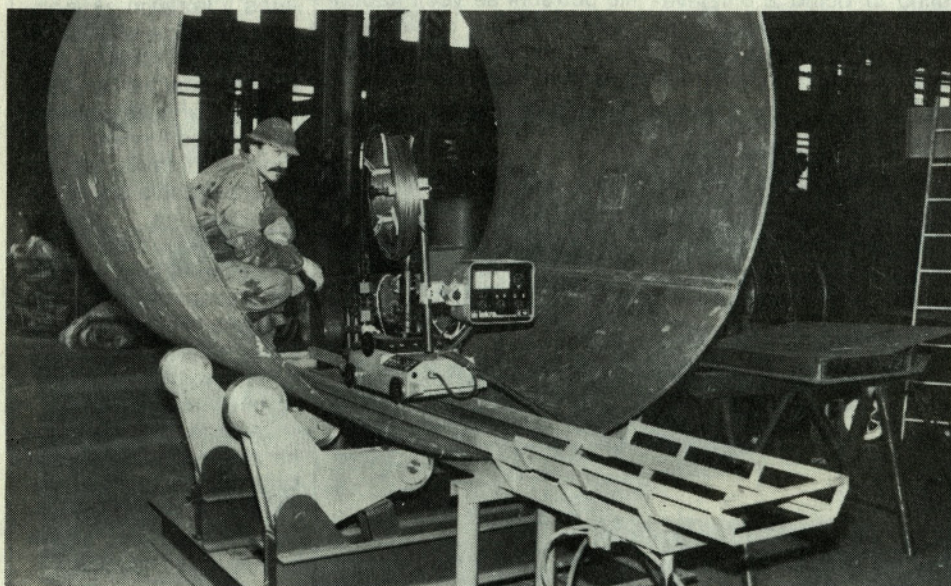
In kako poteka naša dejavnost. Po podpisu pogodbe gre dokumentacija preko planiranja v projektivo in konstrukcijo. Istočasno se tudi za objekt določi izvajalca, ki na osnovi pogodbe začne iskati podizvajalce oziroma montažerje.

V konstrukciji se izdela delavniška dokumentacija za kotel in specificira vsa oprema, ki je vezana na kotel. Projektiva pa izdela dokumentacijo za vso ostalo opremo v kotlarni in sicer za termično in kemično pripravo vode, razdelilce, transportne poti, kanale, dimnike, freze in ekonomajzerje. Ko je dokumentacija končana pa so na vrsti vse faze v TOZD kotli od tehnologije, priprave, pa do same proizvodnje. Po zaključku montaže sledi zagon in primopredaja objekta. V ilustracijo naj navedem, da nekatere zahtevnejše montaže trajajo

tudi po šest in več mesecev. Res je, da za vsak objekt ob podpisu pogodbe naredimo tudi terminski plan, ki pa v večini primerov v končni fazi odstopa. Največ problemov pri svojem delu imamo z dodatno opremo, saj se le redkokateri proizvajalec točno drži dobavnih rokov. Posledica tega pa je tudi precej nezaključenih objektov, saj nam včasih objekta ne uspe zaključiti v roku, zaradi dveh, treh manjkajočih ventilov ali česa podobnega.

Trenutno imamo v izvajanju 50 objektov, katere bomo poizkusili v letošnjem letu zaključiti. Priznati pa moramo, da le s težavo vzdržujemo nivo kvalitete in strokovnosti vseh služb v Inženiringu, saj smo v preteklih dveh letih izgubili večje število izoblikovanih strokovnjakov. V bodoče si želimo, da bi se ponovno kadrovsko okrepili, poleg tega pa pridobili še več konkretnih objektov, saj velja, da tam, kjer je delo, je tudi denar in osebno zadovoljstvo.

Herman Igor, dipl. ing.

EMO četrti

Na VI. tradicionalnih športnih igrah emajlircev Jugoslavije, ki je bilo od 29. do 31. maja v Čačku, je ekipa športnikov in športnic naše delovne organizacije osvojila četrto mesto.

Organizator letošnjih majskih srečanj je bila delovna organizacija Sloboda iz Čačka, ki je na igrah imela tudi največ športne sreče, zbrala 203 točke in osvojila prvo mesto pred lanskim zmagovalcem Gorenjem iz Titovega Velenja.

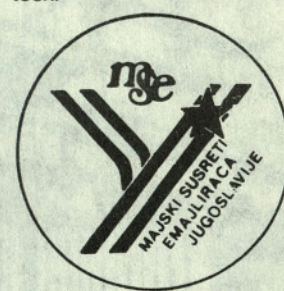
Tudi na letošnjih igrah je sodelovalo 14 delovnih organizacij, članic Združenja emajlircev Jugoslavije. Športniki – emajlirci so se pomerili v malem nogometu, odbojki, šahu, streljanju, namiznem tenisu, vlečenju vrvi, ribolovu in kegljanju.

Dekleta so tekmovala samo v petih disciplinah in sicer v odbojki, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju in pikadu.

Letošnje igre so potekale v izredno slabem vremenu, vendar to ni motilo udeležencev. Povsod je prevladovalo prijateljsko razpoloženje, tekmovalci so se borili športno, tako, da je minilo v najlepšem redu oziroma so igre v celoti uspele. Še enkrat je bilo potrjeno dejstvo,

da športne igre emajlircev niso samo srečanje delavcev – športnikov sorodnih delovnih organizacij, temveč, da je to predvsem manifestacija bratstva in enotnosti skozi športno udeleževanje vseh sodelujočih. Končni vrstni red ekip, ki so sodelovale na 6. športnih igrah emajlircev Jugoslavije:

1. Sloboda – Čačak 203 točke, 2. Gorenje – T. Velenje 198, 2. Metalac – Gornji Milanovac 173, 4. EMO – Celje 167, 5. Olt – Osijek 143, 6. Gorica – Dugo Selo 96, 7. Milan Blagojević – Smederevo 93, 8. Metal Emajl – Bosanski Brod 82, 9. Metal – Bosanska Gradiška 78, 10. Boris Kidrič – Struga 67, 11. Helios – Banovići 58, 12. Dekor – Zagreb 54, 13. I. K. Guca – Guca 46, 14. Rade Končar – Zagreb 31 točk.

Novo v Indok centru Celje

Da bi izpopolnil svoje delo in šel v korak s časom, je INDOK center pred kratkim pričel voditi računalniško podprto evidenco dokumentacijsko informacijskih gradiv, ki jih center zbira, obdeluje in posreduje uporabnikom. Sicer pa je treba vedeti, da gre za gradiva, ki so izključno pomembna za samoupravno delegatsko od-

ločanje. V zvezi s tem je INDOK center uveljavil tudi nov način posredovanja informacij o teh gradivih. Poslej ne izhajajo več v obliki dosedanjih »Referalnih informacij«, temveč v računalniško izpisanim abecednem kazalu gesel, s katerimi je na kratek način opredeljena vsebina gradiv. Ob vsakem geslu je tudi signatura,

oziroma šifra, to je tista številka, ki pove, kje je določen dokument v dokumentacijskem centru. Do podatkov o gradivih pride uporabnik tako, da INDOK center posreduje področje, ki ga zanima ali geslo (iz abecednega kazala) ali pa kar signaturo, oziroma šifro dokumenta, prav tako iz abecednega kazala. INDOK center za tem posreduje na željo računalniški izpis informacij o gradivih, ki zanimajo uporabnika. Ta izpis vsebuje vse osnovne podatke o gradivu.

RAČUNALNIKI V INFORMACIJSKEM SISTEMU

INDOK center je pred kratkim pripravil pomemben seminar o uporabi osebnih računalnikov v informacijskem sistemu. Sicer pa je šlo v tem primeru za prvi del tega seminarja. Njegov drugi del bo še v maju, tretji pa v drugem polletju. Na seminarju, ki ga je spremljalo 31 udeležencev (med njimi tudi dva iz naše DO) so se seznanili z osebno uporabo računalnikov, za tem z opisom osebnega računalnika, s primerom urejevalnika teksta, tudi z uporabo računalniških preglednic ter s prikazom enostavne baze podatkov in uporabo. Seminar, prvi te vrste pri nas, je uspel, zato ni naključje, da se je INDOK center Celje odločil za nadaljevanje tega dela.

Uresničitev programa je nujna

POROČILO

RAZVOJNO-SANACIJSKEGA SVETA DO EMO CELJE

Zaradi težavnega odnosno zapletenega družbeno-ekonomskega položaja DO EMO – Celje in na osnovi obsežnih razprav o tesnejšem sodelovanju DO in DPO je delavski svet delovne organiz. na predlog Skupščin občin Celje in Šentjur, dne 3. 7. 1986, na svoji 3. redni seji dne 7. 7. 1986 ustanovil Razvojno-sanacijski svet z osnovnim namenom intenziviranja odnosa do celovite sanacije tako pomembnega gospodarskega subjekta, da oceni in predlaga razvojno usmeritev DO, da spremlja izvajanje sanacijskega programa in da predlaga njegovo dopolnjevanje.

Istočasno sprejeta izhodišča so opredeljevala vlogo in delovanje RSS na naslednjih področjih:

- preverjanje perspektivnosti obstoječih proizvodnih programov in morebitnih novih,

- zagotavljanje pomoči pri organiziranju dodatne podpore perspektivnim programom in pomoči pri konsekvantnejšemu ukinjanju neobetavnih,

- organiziranje integrirane praktične pomoči obeh občin v smeri združevanja sredstev, dela in znanja v smeri razvojnega sodelovanja in kadrovske podpore ter v smeri pre zaposlovanja tehnoloških viškov,

- rigorozno spremljanje realizacije sanacijskega programa ob hkratnem zagotavljanju intenzivne strokovne politične pomoči pri oblikovanju izrednega na-

grajevanja delavcev za izredne rezultate,

- informiranje javnosti z ustrezno usposobitvijo oziroma specializacijo odgovornih nosilcev informiranja,
- merjenje in ocenjevanje kvantitativnih odnosov kvalitativnih premikov, doseženih v sanaciji DO.

V preteklem enoletnem obdobju se je RSS sestal enajstkrat in obravnaval vsa gornja vprašanja.

To poročilo predstavlja programsko akcijski povzetek dela RSS, ki ga lahko na kratko zaokrožimo z naslednjimi ugotovitvami le-tega:

- pri saniranju razmer v DO EMO je deloval v skladu s svojo začetno opredeljeno vlogo,

- se je temeljito startno informiral za svoje učinkovitejše delo,

- je doslej opravljal aktivnosti pretežno posvetoval-

nega in usmerjevalnega značaja,

- ni se neposredno vmešaval v poslovno in razvojno politiko DO in s tem prevzel tovrstne odgovornosti,

- je zagotavljal svojo pomoč pri organiziranju potrebnega ekspertnega znanja, še posebej pri ocenjevanju perspektivnosti nekaterih proizvodnih usmeritev (energetski program – TOZD KOTLI Šentjur, program modernizacije in razširitve frit – TOZD FRITE),

- je vplival na urejanje razvojno-sanacijskih odnosov med LB SB Celje in DO EMO in konkretno posredoval pri banki za delno sprostitev namenskih depozitov v skupni višini 378,20 mio din,

- je sprožil iniciativo za dograditev stimulativnega sistema nagrajevanja in se pri tem že angažiral, da za-

gotovi intenzivno strokovno politično pomoč,

- se je pri programiranju svojih aktivnosti omejil na nekaj ključnih točk kot startno odločilnih za uspešno izvajanje sanacije,

- se je zavzel za kvalitativno merjenje in ocenjevanje kvantitativnih oziroma kvalitativnih premikov in pri tem pomagal izoblikovati vrsto kazalnikov, ki naj bi merili te spremembe v procesu razvojne sanacije,

- je doslej že v določeni meri aktiviral informacijska sredstva (tiskovne konference, okrogla miza o saniranju DO, poslovni dnevi DO) in delno že dosegel, da so ta pričela postajati vzvod političnega in strokovnega vključevanja DPS v izvajanje sanacijskega programa,

- se je zavzel za čimprejšnje usposabljanje odgovornih in ključnih nosilcev sanacije in prek kadrovske službe IS ponudil ustrezno strokovno pomoč,

- je podprl ukrepe iz programa postopne finančne konsolidacije in se zavzel za zagotavljanje pomoči pri pridobivanju dolgoročnih virov,

- je aktiviral in podprl notranje dejavnike, da so se pričeli intenzivno pripravljati na operacionalizacijo in osvajanje novih, perspektivnih

programov in ukinjanje neobetavnih,

- je poudarjeno usmeril izvajanje sanacijskega programa na razreševanje razmer v TOZD KOTLI, kjer je vzpostavil poudarjeno spremljanje proizvodnje in poslovnega procesa,

- je vplival na vzpostavitev notranjega integrativnega delovanja najbolj vitalnih poslovnih funkcij, konkretno inženiring dejavnosti, komercialne in proizvodnje v TOZD KOTLI,

- je vztrajal na krepitvi sodelovanja DO EMO s specializiranimi poslovnimi partnerji in se vseskozi zavzemal za sklenitev SaS o generalnem konsultingu s področja energetske opreme (27. 3. 1987 sklenjen SaS o medsebojnem dolgoročnem sodelovanju na raziskovalnem, strokovno tehničnem, izobraževalnem, projektantsko-konstrukcijskem področju in izvajanju inženiringa na področju termoenetike oziroma pri proizvodnji, uporabi in obratovanju termoenetiskih postrojenj in naprav med DO EMO, Univerzo Edvarda Kardelja – Fakulteta za strojništvo Ljubljana, Republiškimi komitejem za energetiko, in Industrijskim birojem Elektroprojekt Ljubljana),

- se je poglobljeno angažiral pri kadrovske krepitvi DO,

- je občasno poglobljeno obravnaval periodične obračune, zaključni račun 1986, plan DO 1987 in periodični obračun I-III/87.

Splošna ugotovitev odnosno ocena RSS je, da je DO na startu kvalitativnih trendnih premikov, saj se izboljšujejo kazalci poslovanja tako, da je poslovno leto 1986 zaključil s 686 mio din ostanka za skada s krito izgubo v TOZD KOTLI 260 mio din, prvi kvartal 1987 pa z ostankom za sklade 539 mio din od tega TOZD KOTLI 30 mio po novem obračunskem sistemu.

Razvojno sanacijski svet vztraja, da DO energično uresničuje srednjeročni sanacijski program gledano celovito in vse zaključke in ugotovitve sprejete na sejah RSS, s ciljem doseganja nadpovprečnih poslovnih rezultatov in kvalitativnih kazalcev uspešnosti gledano primerjalno v podskupini, skupini ali panogi kovinsko predelovalne industrije, ker bo le to zagotovilo za uspešni in dolgoročni razvoj DO kot celote.

Razvojno sanacijski svet vztraja, da EMO energično uresničuje srednjeročni sanacijski program, ker je le to edino zagotovilo za uspešen in dolgoročen razvoj delovne organizacije kot celote.

Predsednik RSS
mr. Tone Zimšek

Gospodarjenje v prvem trimesečju

Z letom 1987 se je pričelo že drugo leto izvajanja sanacijskega programa v naši delovni organizaciji. Pogoji gospodarjenja se niso bistveno spremenili, še vedno je prisotna visoka inflacija, gibanje cen in osebnih dohodkov je pod strogo kontrolo, prilagajanje tečaja dinarja je prepočasno, plačevanje v tujino močno kasni. Poleg tega je v letošnjem letu pričel veljati nov obračunski sistem, ki je na področju ugotavljanja uspešnosti poslovanja prinesel precej novosti. Izvajanje sanacijskega programa v omenjenih pogojih poteka dokaj uspešno, saj se trend izboljševanja poslovnih rezultatov nadaljuje tudi v letošnjem I. trimesečju.

OCENA POSLOVNEGA REZULTATA DO EMO CELJE

Pregled doseganja bistvenih postavk poslovnega rezultata v primerjavi z enakim obdobjem leta 1986 in planom za 1. kvartal letošnjega leta.

Osnovne ugotovitve:

– Proizvodnja izražena v bruto cenah je realno presegla lanskega leta in tudi letošnji plan, predvsem na račun boljšega koriščenja proizvodnih kapacitet na programu posode, kontejnerjev in delno orodjarne.

– Eksterna prodaja je zaradi delne konjunktne presegla planska predvidevanja in tudi lanskega trimesečja, če upoštevamo tekočo inflacijo. Izpad glede na plan je prisoten le v orodjarni, znižanje obsega prodaje pa v TOZD. Odpreski zaradi opuščanja proizvodnje avtokoles.

– Izvoz izražen v \$ je nad planom in za 8 % višji kot lani v enakem obdobju. V strukturi izvoza je konvertibilno tržišče udeleženo z 90 %, izvoz na omenjeno

področje pa beleži 4 % rast. Pri tem je potrebno omeniti, da smo, zaradi primerljivosti podatkov, preračunali lanskega leta izvoz in letošnji plan na tekoči tečaj, tj. po trenutno veljavnem sistemu. Na večji izvoz je vplival izvoz frit in kotlov.

– Uvoz je pod planom, lanskega leta pa presegla za 19 %.

Pokritost konvertibilnega uvoza z izvozom se je sicer poslabšala, vendar še vedno znaša 154 %.

– Celotni prihodek je porasel za 94 % in primerjalno ni bistveno nižji zaradi novega obračunskega sistema. Delež izvoza v celotnem prihodu je porasel za 0,7 % in znaša 12,2 %. Delež interne realizacije pa je padel za 1,2 % in znaša 20,1 % celotnega prihodka. Še vedno je prisoten velik izpad prihodkov zaradi nadplanskega deleža slabe kvalitete v znesku 323 mio din.

– Porabljena sredstva so porastla le za 79 %, zaradi

nižjih stroškov porabljenega materiala in kljub novemu obračunskemu sistemu.

– Dohodek pa je za 151 % večji od lanskega v enakem obdobju.

Vpliv novega obračunskega sistema na višino dohodka v posameznih temeljnih organizacijah je bil zelo različen. Pri nekaterih bi bil dohodek samo za 7 % višji, medtem ko bi bil pri drugih kar do 70 % višji, odvisno od

vezave oz. višine zalog in obresti. Pri TOZD Kotli pa bi bil za 32 % nižji.

Dohodku primerno so precej višji prispevki iz dohodka in čisti dohodek.

– Osebnih dohodki so se hitreje povečevali kot inflacija in so na planirani ravni, kljub dejstvu, da v obračunu ni zajeta 28 % akontacija OD za mesec april, ki je bila izplačana z marčevskimi osebnimi dohodki. Rast OD je bila usklajena z rastjo dohodka, akumulacije in zakonsko regulativo na tem področju. Dosežena rast dohodka v letošnjih prvih treh mesecih nam je zagotovila ohranitev izplačevanja osebnih dohodkov na obstoječi ravni tudi v II. trimesečju in pokrila omenjeno aprilsko akontacijo.

– Rezultat doslej omenjenega je pozitiven finančni izid oz. ustvarjena akumulacija

UGOTOVITEV IN RAZPOREDITEV DOHODKA

Elementi	Izvršitev I-III/86	Plan I-III/87	Izvršitev I-III/87	Indeks 3:1	Indeks 3:2
0	1	2	3	4	5
CELOTNI PRIHODEK	7.490.265	12.585.691	14.558.322	194	116
R-4 SKUPAJ	6.028.217	9.342.881	10.656.710	177	114
PORABLJENA SREDSTVA	5.903.800	9.150.128	10.574.301	179	116
DOHODEK	1.676.146	3.435.563	3.984.021	238	116
ČISTI DOHODEK	1.114.285	2.174.128	2.463.182	221	113
Del ČD za OD	910.654	1.942.231	1.854.866	204	96
Del ČD za stan. sklad	29.422	95.305	88.959	302	93
Ostanek za sklade	211.490	136.595	519.357	246	380
Izguba	-192.602		19.420		
Rezervni sklad	37.753		124.344		
Izguba na ČD	37.281		19.420		
Sklad SP	10.523		53.085		
Poslovni sklad	163.214		361.348		

na nivoju DO v višini 467 mio din.

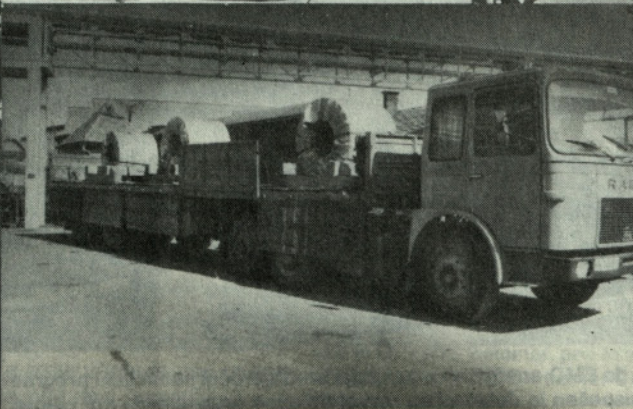
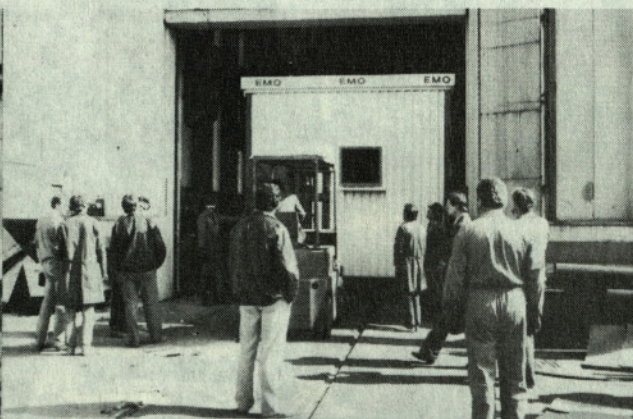
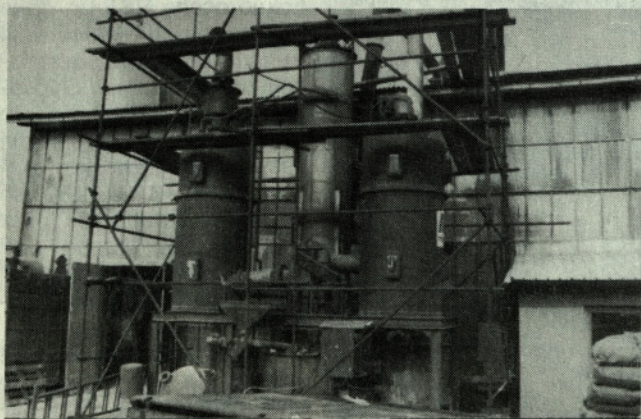
Vse temeljne organizacije z izjemo TOZD Orodjarne so poslovale pozitivno. Izguba TOZD Orodjarne v višini 19 mio din je predvsem posledica novega obračunskega sistema (visoka revalorizacija porabe materiala zaradi počasnega obračanja zalogo).

Pomembnejši kazalci uspešnosti poslovanja in bilance stanja delovne organizacije v primerjavi s stanjem 31. 3. 1986 in koncem leta 1986.

Analiza teh podatkov daje naslednje ugotovitve:

– Stanje skupnih zalog se fizično ne povečuje, kar lahko sklepamo iz kazalca vezave zalogo, ki se je znižal. Uspeli smo se močno približati planirani vezavi posameznih vrst zalogo, pri materialu pa celo doseči hitrejše obračanje kot smo planirali. Omenjeno je, v sedanjih pogojih gospodarjenja in sedanjem obračunskem sistemu, izredno pomembno. Planirano vezavo še vedno bistveno presegajo v temeljnih organizacijah Radiatorji, Kotli in Orodjarni, najhitreje pa obračajo zaloge v Posodi, Fritah in Odpreskih.

– Terjatve od kupcev še vedno hitreje naraščajo kot obveznosti do dobaviteljev zaradi pretežne prodaje konec meseca, večjega obsega prodaje in neugodnih plačilnih pogojev. Če saldiamo stanje terjatev s stanjem obveznosti in kompenziranih avansov ugotovimo, da so se neto terjatve povečale po stanju 31. 3. 1986 v primerjavi s stanjem 31. 3. 1987 kar za 5,4-krat. Verjetno ni potrebno ponovno omenjati kako velik vpliv ima takšno stanje na likvidnost DO.

IZKORIŠČENOST DELOVNEGA ČASA

ELEMENTI	Izvršitev 1-3/86	Strukt.	Izvršitev 1-3/87	Strukt.	Indeks
Povprečno število zaposlenih	3022		3009		
Število delovnih dni	66		66		
Število plačanih dni	68		68		
1. Opravljene ure	1.266.035	77,9	1.264.977	78,0	100
- proizvodne	636.426	39,2	654.173	40,3	103
- režijske	629.609	38,7	610.804	37,7	97
2. Nadure	47.031	-	47.195	-	-
- proizvodne	34.411	-	35.529	-	-
- režijske	12.620	-	11.666	-	-
3. Neopravljene ure	317.867	19,6	311.865	19,2	98
- odmor	81.754	5,0	81.469	5,0	100
- državni prazniki	45.435	2,9	44.640	2,8	97
- redni letni dop.	76.183	4,6	78.365	4,8	104
- hranarina	108.401	6,8	100.915	6,2	91
- ost. plač. izost.	6.094	0,3	6.476	0,4	133
4. Refundacija	1.715	0,1	607	0,03	30
5. Neopravljene ure, - za katere prejme delavec nadomestilo OD iz sred. zdrav. zavar.	10.604	0,7	5.985	0,4	57
6. Porodniška	25.104	1,5	39.950	2,2	147
7. Neopravljene ure, za katere ni nadomestila OD	3.666	0,2	1.920	0,1	50
SKUPNO ŠTEVILO UR BREZ NADUR	1.625.009	100	1.621.304	100	
SKUPNO ŠTEVILO UR	1.762.040		1.668.499		

- Krediti za obratna sredstva so se v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali precej manj kot se je povečal obseg poslovanja.

- Povečanje odstotka lastnih virov poslovnih sredstev je še naprej prisotno, kar nam uspeva s pomočjo pozitivnega poslovanja in revalorizacijskim povečanjem poslovnega sklada. Omenjeno dejstvo in seveda omejevanje investicijske dejavnosti pa nam omogoča, da povečujemo delež poslovnega sklada za obratne namene.

Sredstva za reprodukcijo, družbeni proizvod in ekonomičnost se močno izboljšujejo, zaradi pozitivnega poslovanja in močno presega jo četrtinski delež realizacije v celotnem lanskem letu. Fizična produktivnost je sicer

preseгла planirano za I. kvartal 1987 za 5,5 %, vendar se z doseženo v preteklem letu opaža začasen zastoj v rasti. Popolnoma drugačno sliko pa daje vrednostna produktivnost, ki upošteva ustvarjen dohodek na delavca tj. poslovni rezultat. Delež akumulacije v dohodku je v porastu in že znaša 11,7 %, delež OD in skupne porabe pa pada, kar je v skladu z družbenimi usmeritvami. Povprečni čisti mesečni osebni dohodek na delavca znaša za letošnji I. kvartal 152 tisoč din. Če pa k temu prištejemo še 28 % aprilsko akontacijo, izplačano z marčevskimi OD, znaša povprečje že 170 tisoč din, kar je za 120 % več kot v lanskem enakem obdobju. S takšnim zneskom pa se ponovno približujemo povprečjem v republiki in celjski regiji.

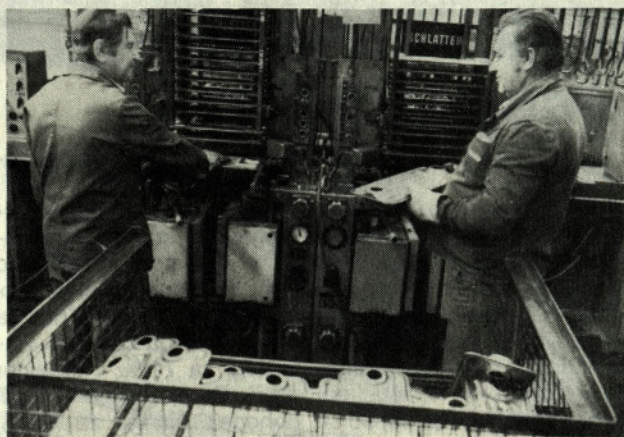
IZGUBA ZARADI SLABE KVALITETE

Proizvodnja - količinsko						Izguba med planom zaradi slabe kvalitete po neto cenah (v 000 din)
TOZD	PROGRAM	Enota mere	Skupina	Od tega slaba kval.	% slabe kval.	
FRITE	Frite	t	2.086	0,450	0,02	375,3
POSODA	alu program	t	32	2	6,25	3.399
	emajl. posoda	t	1.952	317	16,24	251.036
	sanitarije	t	512	25	4,88	2.591
	reklamacije					996
	izmet			30		17.703
RADIATORJI	reklamacije					2.978
	EMOCENTRAL	kom.	1.932	275	14,23	1.565
	TRIKA	t	290	2,0	0,74	306
	emoterm	t	209	16,5	7,90	2.511
	EOR	t	118	2,1	1,84	57
KOTLI	styria	kom.	176	26	14,77	575
	reklamacije					23.711
ORODJARNA	reklamacije					144
	ODPRESKI					137
ODPRESKI	kolesa	kom.	4.990	5	0,1	1.489
	odpreski	t	275	1,4	0,5	12.839
KONTEJNER	reklamacije					700
	reklamacije					
SKUPAJ						323.112

Na osnovi podane analize poslovanja delovne organizacije v I. trimesečju 1987 lahko povzamemo naslednje ugotovitve. Z doseženimi rezultati smo lahko trenutno zadovoljni, saj smo uspeli močno povečati dohodek, odpraviti večletno poslovanje na meji rentabilnosti oz. z izgubo, povečati lastne vire poslovnih sredstev, izboljšati likvidnost, preseči plane proizvodnje in seveda prodaje tako na domačem kot tujem tržišču. Še vedno pa nas čaka precej dodatnih naporov na področju zniževanja deleža slabe kvalitete, zniževanja terjatev, boljšega koriščenja kapacitet, hitrejšega prilagajanja zahtevam trga, hitrejšega uvajanja novih proizvodov, izboljšanja kadrovske zasedbe, obvladovanje stroškov poslovanja ter zalog pri nekaterih programih. Navedene aktivnosti so nujno potrebne, ker se približujejo nesezonski poletni meseci, dodatno k temu pa že opažmo prve posledice omejevanja rasti osebnih dohodkov (padec povpraševanja). Zelo hitro in učinkovito se bomo morali prilagoditi novemu obračunskemu sistemu, problematiki ekonomskih odnosov s tujino in interventnim zakonom.

Planske cilje smo po TOZD v prvem četrtletju dosegli takole:

Proizvodnjo smo v primerjavi s planom količinsko presegli za 1 %. Plane proizvodnje so dosegle vse TOZD, razen TOZD Posoda. Obseg proizvodnje ni bil realiziran zaradi izpada uvoza surovcev za kopalne kadi in nerjavne posode. Ta izpad je bil vrednostno nadoknaden

na ostalih proizvodnih skupinah. Planirano produktivnost smo preseгли za 5 %, v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu pa izboljšali za 0,5 %.

Delež slabe kvalitete v proizvodnji na žalost ne kaže izboljšanja, saj beležimo za DO poslabšanje v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu. Povečanja

ši plasman je bil pri komunalnem programu, kjer računamo, da bomo s pospešeno propagando in drugimi akcijami vzbudili prodajo in nadoknadili izpad.

Podobna ugotovitev velja tudi za prodajo na inozemskem tržišču, saj so vse TOZD plan presegle, razen TOZD Radiatorjev, kjer je prišlo do zamika pri izvozu

ZAPOSLENOST

a) Stanje zaposlenih

31. 3. 1986	2999
30. 6. 1986	2961
30. 9. 1986	3000
31. 12. 1986	3012
31. 3. 1987	3011

b) Fluktuacija

Stanje zaposlenih 31. 12. 1986	3012
Prišli	60
Odšli	61
Stanje zaposlenih 31. 3. 1987	3011

deleža slabe kvalitete je predvsem v TOZD Posodi in TOZD Kotli, kjer so doseženi deleži precej višji od načrtovanih. Za izboljšanje tega tako pomembnega področja so v fazi dopolnitve organizacije službe kvalitete do vrste konkretnih ukrepov in zadovoljitev.

Investicije smo v prvem kvartalu finančno realizirali le 2 %. Aktivnosti na tem področju so usmerjene v skladu z letnim planom v pravo in nadaljevanje del za izdelavo investicijskega projekta tovarne FRIT, nadaljevanje del pri ureditvi skladišča žveplene kisline, linije za proizvodnjo butik posode in stroja za poliranje nerjavnih pokrovov ter prostorska ureditev kovačnice in brusilnice.

Prodajo smo na domačem tržišču presegli za 16 % na inozemskem tržišču izraženo v \$ pa presegli za 20 %. Plane prodaje so realizirale vse TOZD. Za to obdobje je bila značilna visoka konjunktura in bi nekaterih proizvodov prodali lahko še več, če bi bili na zalogi. Slab-

radiatorjev v Nemčijo, kar bo nadoknadeno v drugem kvartalu.

Posledica preseženega plana prodaje se odraža v znižanju zalog gotovih izdelkov pri vseh TOZD.

Uvoz smo realizirali iz konvertibilnega področja 86 %, iz klirinskega področja presegli za 179 %.

Oskrba iz uvoza je bila kljub določenim težavam dobra. V tem obdobju smo uvažali pločevino, nerjavčo pločevino, barve in kemikalije. Plan uvoza iz klirinskega področja je presežen pri TOZD Radiatorji, zaradi uvoza radiatorskih polovičk, ki bi moral biti realiziran že v mesecu decembru 1986.

Nabava iz domačih virov je potekala v glavnem zadovoljivo, bilo je nekaj problemov pri oskrbi s hladno valjano pločevino, kooperantskimi deli, specialnimi jeklini. Cene vhodnih materialov so se gibale v okviru predvidenih za to obdobje.

Kako smo gospodarili

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zaposlenost se je gibala v vseh TOZD v okviru plana. Povprečni osebni dohodek je bil izplačan v okviru plana (99 %) v odvisnosti od doseženih rezultatov. Delovni čas smo v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu izkoristili bolje saj so se v strukturi porabe delovne časa povečale proizvodne ure in zmanjšale neopravljene ure, predvsem na račun zmanjšanja deleža hranarin.

Finančni rezultat je za DO iznad pričakovanega, vse TOZD so poslovale pozitivno, razen TOZD Orodjarne. Ker je bil plan za prvi kvartal izdelan še po starem zakonu o celotnem prihodku in dohodku torej ni bila predvidena »revalorizacija«, je dose-

žen rezultat še toliko bolj zadovoljiv.

Dosežen dohodek v primerjavi s starim obračunskim sistemom in ustrezno temu ostanek za sklade bi bil višji po TOZD; Frite za 16 %, Posoda za 17 %, Radiatorji za 71 %, Kontejner 32 %, Orodjarna 19 %, Kotli dohodek manjši za 32 %, Vzdrževanje za 7 %, SIT za 15 %, ERC za 3 %. Učinek revalorizacije je izrazit pri TOZD Radiatorjev, Orodjarni in Kotlih. TOZD Radiator zaradi revalorizacije izkazuje minimalen rezultat in se pripravljajo dodatni ukrepi, še posebej pa to velja za TOZD Orodjarna, kjer bo potrebno razen ukrepov vezanih na revalorizacijo sprejeti še druge aktivnosti v cilju doseganja pozitivnega rezultata.

PROIZVODNJA

v 000 din

TOZD	Izvršitev I-III/86		Plan I-III/87		Izvršitev I-III/87		Indeks			
	Ton	Vrednost	Ton	Vrednost	Ton	Vrednost	5:1	5:3	6:2	6:4
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
FRITE	1.883	652.779	1.987	1.160.408	2.086	1.205.498	111	105	185	104
POSODA	2.600	4.031.644	2.723	8.972.131	2.598	9.732.834	100	95	241	108
RADIATOR	1.203	791.122	1.024	1.299.246	1.086	1.406.082	89	104	178	108
KOTLI		636.937		634.163		785.304			123	124
ODPRESKI	836	401.913	255	248.802	454	429.364	54	178	107	172
ORODJARNA		163.406		322.001		341.773			209	106
KONTEJNER	1.985	412.763	2.125	1.081.909	1.972	1.108.156	99	93	268	102
VZDRŽEVANJE		696.038		1.091.577		1.295.548			186	119
SIT		37.033		68.103		78.712			213	116
ERC		183.791		207.500		382.994			208	185
SKUPAJ	8.507	8.007.426	8.114	15.085.840	8.178	16.766.265	96	101	209	111

STROŠKI

Elementi	Izvršitev		Plan		Izvršitev		Indeks	
	1-3/1986	1-3/1987	1-3/1987	1-3/1987	1-3/1987	1-3/1987	3:1	3:2
Porabljene surovine	3.770.618	5.178.466	5.178.466	6.417.926	6.417.926	6.417.926	170	124
- odstop plan. cen	- 448.239			- 1.177.195	- 1.177.195	- 1.177.195		
Porabljena energija	341.857	487.531	487.531	578.388	578.388	578.388	169	119
Transportne storitve	44.301	80.594	80.594	98.067	98.067	98.067	221	122
Stroš. inv. vzdrž. delov. sred.	98.150	188.395	188.395	224.384	224.384	224.384	229	119
Druge proizv. stor.	855.988	1.272.446	1.272.446	1.836.146	1.836.146	1.836.146	215	144
Stroš. za var. pri delu	48.521	75.789	75.789	83.809	83.809	83.809	173	111
Amort. po pred. st.	259.100	406.736	406.736	424.684	424.684	424.684	164	104
Povrač. za prevoz na delo in z dela	17.240	34.410	34.410	34.349	34.349	34.349	199	100
Izd. za prehr. delav.	40.494	150.248	150.248	150.112	150.112	150.112	371	100
STROŠKI R-4 SKUPAJ	6.035.340	9.342.881	9.342.881	10.656.710	10.656.710	10.656.710	177	114

Analiza izvajanja sanacijskih ukrepov

Da bi dosegli planirane cilje poslovanja DO v letu 1987 smo sprejeli v skladu s sanacijskim programom ukrepe po posameznih področjih. Realizacija teh ukrepov je podana metodološko po področjih.

Področje razvoja, investicij in kontrole kvalitete

– Analiza izvajanja plana novih programov in izdelkov kaže še vedno na zamike planiranih terminov. Ti zamiki so večji pri kompleksnejših nalogah, kjer je v izvajanje vključeno več izvajalcev. Koordinacija teamskega dela je še vedno otežkočena, ker prav teamsko delo izvajalcev iz različnih služb še ni zaživel. Vse preveč so razvojne naloge motene z operativnimi problemi iz tekoče proizvodnje predvsem pri uvajanju novih izdelkov v proizvodnjo.

– V smislu jačanja sprege med čistim razvojnim delom (do faze prototipov) ter osvajanjem proizvodov je ustanovljena centralizirana tehnološka skupina. Z jačanjem te skupine bo del teh kasnitev sigurno odpravljen.

– V okviru te problematike se tudi usposabljammo za celovito vodenje tehnološkega inženiringa orodij, strojev in naprav.

– Svojo mesto in vlogo v izvajanju razvojnih nalog je dobila tudi prototipna delavnica. Rezultat je hitrejša izdelava prototipov. Z možnostjo uporabe računalniškega dostopa ON-LINE do večjih bank informacij v zahodni Evropi smo si v DO EMO zagotovili permanenten vir svežih tehnično-tehnoloških in drugih informacij iz celega sveta.

– V izvajanju so aktivnosti za pospeševanje inovacijske dejavnosti. V začetku leta je bila delno reorganizirana razvojna služba. Del razvoja je priključen programskemu sklopu energetske opreme in bo deloval v okviru službe inženiringa.

– Trend povečevanja pri številu inovacijskih predlogov iz prejšnjega leta ni ohranjen, zato smo z dodatnimi ukrepi programiranja in usmerjanja in predvsem s povečanjem stimulativnega dela pripravili potrebne pogoje za v bodoče. Pred končno izdelavo je tudi sistem planiranja in izračuna inovacijskega dohodka.

– V zvezi z realizacijo naložb opredeljenih v srednjeročnih sanacijskih programih kakor tudi letnem planu se naloge na obnovitvi in posodobitvi strojne opreme v orodjarni – vezano na koncept formiranja novega programa MATELI redno izvajajo.

– V izvajanju so tudi investicije na razvojnem programu za butik posodo in posodo z nikljanim robom. Kasni pa pričetek realizacije v investicijo tehnološke posodobitve tovarne frit, zaradi menjanja nekaterih bistvenih predpostavk iz osnovnega programa izgradnje. Spremembe se na-

našajo na sam tehnološki proces, tako da je v izdelavi novelacija elaborata.

Področje materialne osnove

Porast cen repromateriala in kooperantskih delov se je v I. kvartalu globalno gibal v okviru plana (postavljenega 15. 11. 1986), razen na področju kemije (porast 30 %) in bakelitnih elementov (porast 40 %). Vse večje zahtevke s strani dobaviteljev smo reševali oziroma usklajevali skupaj z vodstvi TOZD.

Področje za proizvodnjo

– Podatki o materialnih stroških so zaradi novega obračuna nepriemerljivi z lanskim obdobjem, zato bomo ukrep znižanja stroškov lahko sledili po polletnem obračunu.

– Enak odgovor bo podan za ukrep znižanja deleža zunanjih storitev za 10 %.

– Za I. kvartal 1987 lahko trdimo, da smo dokaj dobro vzdrževali delovne naprave in orodje, tako, da zaradi tega ni bilo večjih zastojev v proizvodnji. Pojavljali pa so se občasni problemi na liniji za profiliranje radiatorjev EMOTERM, liniji LITOSTROJ v TOZD Posoda, na oblogah peči za taljenje frit ter na strojih v TOZD Odpreski.

– Ukrepa pravočasnega definiranja kvartalnih in mesečnih prodajnih planov še vedno ne izpolnjujemo. Posledice so najbolj izrazite v TOZD Posoda in TOZD Kotli in se kažejo v občasnih zastojih v proizvodnji pri TOZD Posoda zaradi zakasnitev dobav prepozno naročenih materialov ter v povečanju zaloga materiala pri TOZD Kotli.

– Na področju slabe kvalitete je v DO stanje precej različno. Delež slabe kvalitete je pod planiranim v TOZD Frite, v surovi izdelavi TODZ Posoda, v TOZD Radiatorji, TOZD Odpreski in TOZD Kontejner. V TOZD Kotli je nivo kvalitete približno na planu, precej nad planom pa je delež slabe kvalitete pri emajlirani posodi in kopalnih kadeh. Kritično je stanje zlasti pri lahki posodi, glavni vzroki pa so v cundranju na EKO pečeh, v delovnih napakah in nihanju kvalitete nekaterih repromaterialov.

– Minimalnih tehnoloških serij v proizvodnji emajlirane posode ne dosegamo, saj so prodajna naročila zaradi problemov plasmana velikokrat preveč razdrobljena. Obstoječ način prodaje pomeni proizvodnjo za značnega kupca in ne omogoča lansiranje optimalnih proizvodnih serij. Zato bo potrebno predvsem pri izvozni prodaji razmišljati o prodaji iz zaloga, vendar le do določene mere, saj je finansiranje zaloga danes izredno drago.

– Delo na urejanju materialnih in časovnih normativov se nadaljuje, cilj je, da čimprej v celoti preidemo na računalniško obdelavo normativov.

– Produktivnost proizvodnih TOZD je za 6 % nad planirano, tako da se ukrep glede na plan izvršuje.

– Zaloge nedovršene proizvodnje so nad planom. Planski cilji se dosegajo le v TOZD Frite in TOZD Posoda, blizu plana so TOZD Odpreski, vse ostale TODZ pa dneve vezave visoko prekoračujejo. Slavo stanje je

zlasti v TOZD Kotli in TOZD Orodjarna, kjer bo z boljšo organizacijo in večjo plansko disciplino potrebno te zaloge znižati in na ta način izboljšati tudi finančni rezultat.

Področje trženja in inženiringa

– Na področju cenovne politike smo sicer zasledovanje cilja striktno izvajali, žal nam to politiko sedaj kroji 306. člen Ur. l. št. 19/87. Na področju plačilnih pogojev ni odmakov od plansko predvidenih rokov plačil, razen v primerih, ki jih pogojujejo pogoji tržišča. V teh primerih se vedno usklajuje s službo PE. Na področju izvoza, predvsem v države SEV-a in države v razvoju se ukrepi izvajajo in so zaznani prvi rezultati. Pristopiti je potrebno k intenzivni obdelavi omenjenih tržišč, opredeljeno po mrežnem planu obiskov določenih držav, kajti spoznali smo dejstvo, da aktivnosti preko izvoznih hiš ne vodijo k zaželeni realizaciji.

– Optimalna zaloga gotovih izdelkov še ni v planskih okvirjih, ker je še vedno pogojena z neurejenostjo odpreme. Na področju asortimana in rokovnega prilagajanja so zaznani premiki in se naloga izvaja, lahko bi rekli dnevno. Vse aktivnosti s področja ekonomske propagande so izpeljane, večji del programov je na video kasetah predvsem za programe, ki so bili določeni v soglasju s proizvodnjo TOZD, kjer je bila zahtevana aktivnejša propaganda.

– Glede na dinamiko izvajanja celotnega plana TOZD Kotli je glede na lansko leto realizacija že nekoliko ugodnejša, vendar izpolnitev plana v proizvodnji pomeni precej dela na polizdelkih standardnega programa na zalogo.

– Prodaja je na začetku leta tekla kontinuirano in v zadovoljivem obsegu. V drugi polovici kvartala pa je precej padla. Nekaj vpliva imajo tudi vedno ostrejši pogoji gospodarjenja, nov obračunski sistem ipd. Odgovor na razmere na trgu je lahko le povečanje naših aktivnosti na trgu, za kar smo se že dogovorili in akcija teče. V letošnjem letu smo ponovno združili razvojne aktivnosti znotraj inženiringa. Pristopili smo k realizaciji širšega povezovanja z eminentnimi partnerji s področja energetike in smo koncem marca podpisali SS o sodelovanju pri nadaljnjem razvoju energetske opreme s Fakulteto za strojništvo, IBE in Komitejem za energetiko.

– V teku so izredne aktivnosti za pospeševanje prodaje. Del teh aktivnosti je bil predstavljen direktno na DS TOZD Tovarne kotlov.

– Zaloga gotovih izdelkov na programu energetske opreme ni kritična, je pa povečana zaloga polizdelkov, vendar v skladu z dinamiko planirane prodaje (pripravljeno za hitrejšo reakcijo na trgu – krajši roki za III. in IV. kvartal na kotlih iz standardnega programa).

Področje za kadre, organizacijo in poslovno informatiko

I. Realizacija nalog in ukrepov kadrovskega razvoja

Kvalifikacijska struktura

Stopnje	Stanje dec. 86	Marec 87	Plan 87/ sred. plan
I, II	1945	1920	1812
III, IV	495	506	566
V	420	431	468
VI	89	88	122
VII	63	66	92
SKUPAJ EMO	3012	3011	3060

Število zaposlenih se v I. kvartalu ni spremenilo glede na konec leta 1986, zasledi pa se porast strokovnega kadra na IV. in V. stopnji zahtevnosti.

V prvih treh mesecih je vstopilo 60 delavcev, izstopilo pa 61. Ob tako veliki mobilnosti kadrov se je bistveno zmanjšal delež nekvalificiranih delavcev in povečal delež kvalificiranih, znatno manjši pa so še premiki pri visokostrokovnem kadru, čeprav je konec kvartala opaziti povečano zanimanje za DO. (Na novo zaposlenih 5 visokostrokovnih delavcev).

Razpis štipendiranja (rednega in ob delu) za šolsko leto 1987/88 sledi ciljem iz srednjoročnega plana.

Agresivnost te politike v DO pa dokazujejo številne akcije, ki so predhodile oz. sledile uradnemu razpisu štipendij (obvestilo vsem osnovnim in srednjim šolam o potrebah DO, organizacija strokovnih ekskurzij v DO za učence osnovnih in srednjih šol, odprti dan EMO na Tehnični šoli v Celju za absolvente 4. letnikov, animiranje štipendistov združenih sredstev, ki se šolajo za poklice, potrebne naši DO, pridobivanje štipendistov DO LIK Savinja, organizacija delovne prakse študentov VEKS, itd.)

V tem obdobju treh mesecev letošnjega leta pa so zaživel tudi nekateri ukrepi dela s štipendisti s ciljem spoznavanja DO in krepitev pripadnosti oz. navezanosti (konkretni razgovori absolventov fakultet v zvezi z dipl. nalogami, pomoč DO pri dodatnem izobraževanju kot so obiskovanje tečajev tujih jezikov štipendistov tehničnih fakultet in strokovna ekskurzija v tujini.

Politika aktiviranja notranjih rezerv s saturacijo se izvaja, čeprav je I. kvartal pomenil šele dokončno oblikovanje saturacijskih planov, ki jih bo še potrebno realizirati.

Z vidika kadrovske politike in razvoja kadrov je bila pomembna tudi izvedba ocenjevanja ca. 100 strokovnih in vodilnih kadrov po različnih vidikih in kriterijih in s tem v zvezi so bili sprejeti določeni organizacijsko-kadrovske ukrepi. Na področju informacijskega sistema je bil na računalnik v celoti prenešen razvid del in nalog.

II. Kadrovska sanacija TOZD Kotli in Inženiringa

Z vidika proizvodnih delavcev je kadrovska sanacija v veliki meri uspela, saj primanjkljaja teh delavcev ni bilo. Delno, čeprav še ne zadosti, je bilo realizirano usposabljanje in izobraževanje. Še vedno pa je kritična situacija pri visokostrokovnem kadru, ki se ni uspel pridobiti, čeprav so v drugem kvartalu veliki obeti za to. Nujno primanjkuje od 5–7 visokostrokovnih delavcev.

V zvezi z nalogo dopolniti sistem nagrajevanja po principu »za izredne rezultate izredni OD« je bila uvedena dopolnitev sistema, ki s pomočjo faktorjev vplivnosti na poslovanje in rezultate. Sistem je potrebno še negovati, da bi bile sicer potrebne razlike pri OD čim bolj objektivizirane.

– V prvem kvartalu je bil vidik programske organiziranosti bolj poudarjen pri dopolnjevanju organizacijske strukture (tržno področje, področje za proizvodnjo, delno razvojno področje itd.), manj pa pri procesih dela. Tudi pri realizaciji koncepta proizvodnega področja so še zakasnitve.

Posebej je treba poudariti uvajanje novega načina obračuna poslovanja za TOZD Kotli in Inženiring, kjer pa so velike org. težave in odpori, tako da novi obračun še ni v celoti zaživel.

– Na področju informatike je bil v prvem kvartalu dan poudarek na računalniškem izobraževanju, ki se je že pričelo in bo trajalo celo leto. Do sedaj je bilo v izobraževanje vključenih že ca. 50 vodilnih in strokovnih delavcev.

– Projekt računalniškega krmiljenja in spremljanja proizvodnje je prešel v konec faze, se pravi, da je izdelan tehnološki koncept dela in pripravljeni prvi manjši podprojekti za delo v TOZD ERC.

– Projekt za povečanje učinkovitosti logističnega sistema je startal sredi februarja, tako da je do danes bila končana faza definiranja problemov s posnetkom obstoječega stanja, tako da se bodo lahko oblikovale konkretne projektne naloge.

Področje ekonomike

– Zagotovitev realnih kalkulacij za vse vrste EMO proizvodov na osnovi novega modela kalkuliranja je v teku. Tako imenovana »analitična kalkulacija« po posameznih izdelkih, grupah in TOZD je že stekla za TOZD Tovarno Posode. Sproredba kalkulacij za ostale TOZD bo končana predvidoma do 30. 6. 1987. Nujno bo potrebno še ažurirati vse tehnološke postopke (normativ dela in materiala), zagotoviti sprotno vnašanje tekočih nabavnih cen v »BAZO« podatkov in ne nazadnje, predstaviti nov model kalkuliranja na razširjenem kolegiju vodstva in direktorjev TOZD, sredi meseca junija 1987. V končni fazi pa bo potrebno dopolniti omenjeni model še z učinki revalorizacije v skladu z novim obračunskim sistemom.

– Sistem celovite spremljave naročniške (objektne) proizvodnje vključno z dohodkovno in stroškovno spremljavo dejavnosti v Inženiringu in TOZD Kotli je bil izdelan in sprejet v začetku leta 1987. Plani se že izdelujejo na osnovi novih izhodišč, opravljene so bile potrebne inštruktaže delavcev, ki so neposredni izvajalci posameznih opravil, vendar izpeljava sistema še ni stekla v I. kvartalu 1987.

Več kot samo srečanje

I. PRIJATELJSKO SREČANJE UPOKOJENCEV EMO

Sobota, 16. maja 1987 je bila za naše nekdanje, sedaj upokojene sodelavce nekaj posebnega. Prvič v zgodovini tovarne smo namreč organizirali prijateljsko srečanje vseh upokojenih delavcev EMO, torej srečanje, ki je bilo namenjeno samo njim, ki so bili tako vztrajni in močni, da so tudi v kriznih časih ostali zvesti simbolu dveh levov in vseskozi, vse do upokojitve pomagali pri razreševanju problemov ter s svojim delom omogočili, da je EMO postal vodilna emajlirska sila v Jugoslaviji.

Za mnogo starejše upokojene emovce, pa tudi za tiste, ki še niso tako dolgo v pokoju, je bila to priložnost, da so ponovno segli v roko svojemu nekdanjemu sode-

lavcu ali sodelavki. Nešteta so bila prisrčna srečanja to soboto, pa tudi marsikatera solza se je utrnila – solza veselja, sreče, ponosa.

Pred samim srečanjem,

med 8. in 11. uro smo za vse, ki so to želeli, organizirali ogled proizvodnih obratov naše delovne organizacije. To možnost je izkoristila velika večina vabljenih. Po pri-

Naši upokojeni sodelavci, sicer stari mački in poznavalci stroke, so gledali, tehtali, ocenjevali.

Vabilu na ogled proizvodnje se je odzvalo okoli 800 naših nekdanjih sodelavcev.

Ivan Ratej je zanesljivo eden naših najstarejših upokojenih sodelavcev. Do 1963 je tudi sam sodeloval pri proizvodnji trika radiatorjev, zato si je z zanimanjem ogledal kako to počno danes mlajši sodelavci.

Direktor naše delovne organizacije Franci Gazvoda je pozdravil vse udeležence srečanja in med drugim dejal: »Člani kolektiva se veselimo takšnih srečanj, saj je to priložnost, da se ozremo na prehojeno pot, ko ste skupaj z ostalimi gradili boljši jutri, krepili ekonomski položaj delovne organizacije in utrjevali samoupravne in tovariške medsebojne odnose. Vaš odziv na srečanje je dokaz, da na EMO niste pozabili, kar je tudi prav, saj se na temeljih vašega minulega dela tovarna uspešno razvija, se modernizira. S svojim delom ste omogočili, da smo postali vodilna emajlirska sila v Jugoslaviji.«

bližnih ocenah, si je proizvodnjo ogledalo okoli 800 upokojencev. Naši strokovni sodelavci, sicer izkušeni vodilci pravijo, da je bil ogled tokrat precej drugačen kot običajno. Naši upokojeni sodelavci, sicer stari mački in poznavalci stroke so gledali, tehtali, ocenjevali. Malo »mlajši« upokojenci so se na svojih bivših delovnih mestih tudi našli s starimi sodelavci in prijatelji ter z njimi spregovorili o tem in onem. Kljub temu, da velika večina v svojem bivšem delovnem okolju ni več našla znanih obrazov, pa so bili na koncu vendarle vsi zadovolj-

Fotografija, ki bo prišla v zgodovino EMA: Skupinski posnetek naših upokojenih sodelavcev pred dvorano Golovec.

Množico naših upokojenih sodelavcev je pred vhomom v dvorano Golovec najprej pozdravila naša prenovljena godba na pihala.

Okoli 950 upokojenih sodelavcev našega kolektiva se je zbralo v soboto, 16. maja v dvorani Golovec.

Napihovanje balončkov je bila ena izmed najatraktivnejših točk zabavnega programa srečanja. Da je bila v tej »športni« disciplini najboljša Slava Podpečan pa verjetno ni treba posebej poudarjati.

ni, saj so se lahko na lastne oči prepričali, da se tovarna še naprej uspešno razvija, da kljub splošni gospodarski krizi raste, se posodablja in ostaja še vedno zelo pomembna za naše gospodarstvo ter na koncu koncev, da trud, ki so ga sami vložili vanjo ni bil zaman!

Za ples in dobro razpoloženje je poskrbel narodnozabavni ansambel Francija Zemeta s humoristom.

Spomini na leta trdega dela, v velikokrat težkih delovnih razmerah, ki so do upokojitve prerasla v desetletja. Vendar pa beseda ni tekla le o nekdanjih letih. Veliko časa je bilo namenjeno današnjemu EMU, uspehom in težavam, s katerimi se srečujemo, kar je najboljši dokaz njihove trdne pripadnosti kolektivu.

Vsako leto, vsak mesec, vsak dan vloženega dela slehernega od vas upokojenih sodelavcev, predstavlja zidak v razvoju EMA in zasluži vse spoštovanje.

Za mnoge starejše emovce, ki so že dalj časa upokojeni, je bilo srečanje priložnost, da so po dolgem času spet segli v roko svojemu nekdanjemu sodelavcu ali sodelavki.

»Uradni« del prireditve se je pričel ob 11. uri v dvorani športnorekreacijskega centra Golovec. Skoraj tisočglavo množico naših upokojenih sodelavcev je pred vhomom v dvorano najprej pozdravila prenovljena tovarniška godba na pihala, nato pa sta v dvorani vse, ki so se odzvali našemu povabilu, pozdravila v imenu kolektiva, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in vodstva DO, predsednik Konference osnovnih organizacij sindikata Slavko Adamič in glavni direktor Franci Gazvoda.

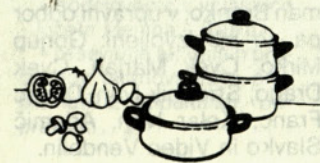
Sledil je zabavni del prireditve, v katerem je nastopil narodnozabavni ansambel Francija Zemeta s humoristom. Prepletale so se domače in zabavne viže, ob katerih se je velika večina tudi zavrtela, zvrstilo pa se je tudi več šaljivih oziroma zabavnih tekmoval in sicer od pikade, metanja obročkov, pa do napihovanja balončkov. Seveda so tisti, ki so se najbolje odrezali prejeli tudi praktične nagrade, darilo naše marketing službe.

Srečanje pa je poleg zabave in razvedrila nudilo tudi priložnost za sproščen pogovor med udeleženci, saj se kljub velikemu številu večina naših nekdanjih sodelavcev med sabo pozna. Beseda je tekla o mnogih stvareh. Obudili so spomine na leta in desetletja trdega dela v tovarni, na leta, ko so se skupaj kalili v težkih preizkušnjah, veliko pa je bilo izgovorjenega tudi o tem kako je danes, kako je v današnjem EMU, kakšni so uspehi in kako smo kos težavam, s katerimi se srečujemo.

Z organizacijo prvega srečanja upokojencev EMO, smo nedvomno potrdili, da vas tudi potem, ko ste se upokojili nismo pozabili, vi pa ste nam s svojim obiskom pokazali, da še vedno z zanimanjem spremljate razvoj naše delovne organizacije in da se boste občasno še vračali vanjo.

Letošnje srečanje in vaš odziv je torej dokaz, da oboji želimo, da ostanejo vezi med EMOM in vami, upokojenimi emovci žive in trdne tudi potem, ko je prenehalo vaše vsakodnevno naporno delo.

Nasvidenje torej prihodnje leto, ko se bomo srečali na II., takrat, že tradicionalnem srečanju.

Moč EMA je v njegovih ljudeh, to pa ste poleg 3100 aktivnih emovcev tudi vi, ki ste svoj čas žrtvovali za večji in hitrejši napredek, vi, ki ste orali ledino v prepričanju v napredek EMA in naše širše skupnosti.

Upokojenim sodelavcem naše DO so se v razgovoru pridružili tudi mlajši, še aktivni delavci. Na sliki: glavni direktor Franci Gazvoda v razgovoru s prvim direktorjem tovarne ing. Rihardom Pompetom in prvim vodjem kontrole kvalitete dipl. ing. Ivom Erhaticem.

Srečanje je bilo lepa priložnost za sproščen pogovor, katerih je na žalost v današnjih dneh prej malo kot veliko, saj se, ko si enkrat v pokoju še vedno najde obilo dela; od urejanja domov do varstva vnukov in še bi lahko naštevali.

Udeleženke šaljive igre po končanem tekmovalju.

Kaj šteje v pokojninsko osnovo

Našim delavcem se štejejo v pokojninsko osnovo naslednje oblike OD:

– Redno delovno razmerje, kamor sodijo vse oblike dela po normi (individualni, skupinski ali po povprečju SM), vse oblike režijskega dela vključno s KU ter seveda tudi stimulacija v letošnji višini 1,6 milijona starih din.

– Nadomestila, kamor sodijo redni letni dopust, izredni dopust, pozivi izven DO v breme DO, strokovno izpopolnjevanje, pozivi izven DO z refundacijo, odmor in plačani prazniki.

– Zastoji, kamor sodijo čakanje na delo v TOZD in čakanje na delo na domu.

– Dodatki, kamor sodijo dodatek za stalnost in minulo delo ter poračuni OD po periodičnih ali zaključnem računu.

– Boleznine po 100 % osnove.

– Invalidnine.

V pokojninsko osnovo pa se ne štejejo naslednje oblike OD:

– Nadurno delo, razen z zakonom opredeljenih nadur, ki pa jih tako v naši DO kot drugje praktično ni, kajti zakon je zelo strog (neodložljivo delo, ki se ga ne da opraviti s prerazporejanjem delovnega časa in se ga ne da v naprej predvideti oz. planirati).

– Nagrade po sklepu organov upravljanja,

– OD, ki ne gre v pokojninsko osnovo (razne dogovorene, priložnostne oblike akordov, za katere ne plačamo prispevkov).

– Regres za letni dopust.

– Odpravnine.

– Druga izplačila v breme sklada skupne porabe (na primer jubilejne nagrade).

Druge razlage za morebitne razlike v pokojninskih osnovah v primerjavi z drugimi DO kot je relativni nižji nivo OD DO EMO, kot ga je imelo okolje v obravnavanem obdobju, ki služi za izračun osnove, ni. Razen seveda, da so nekatere DO obšle zakonodajo, kar pa je malo verjetno. Proučuje pa se možnost, da bi v osnovo vključili nekatere oblike OD, za katere ne plačujemo prispevkov, s pričetkom plačevanja pa bi se te oblike štejele v osnovo (na primer racionalizacije, inovacijski OD, nagrade organov upravljanja, dogovoreni akordi).

Vsa nadomestila (odmor,

redni letni dopust, izredni dopust, pozivi izven DO v breme DO, pozivi izven DO z refundacijo, strokovno izpopolnjevanje, plačani prazniki, odmor) razen bolezni se obračunavajo po enomesečnem povprečju. Le-to se izračuna tako, da se OD za učinkovite ure preteklega meseca (brez dodatkov za nadure, izmensko delo in nočno delo) deli s temi učinkovitim urami, tako da se dobi urna osnova. Glede na primerjavo z drugimi DO je ugotovljeno, da nekatere DO jemljejo v povprečje tudi dodatek za izmensko delo in nočno delo, zato bomo preko DS predlagali dopolnitev samoupravnega akta v tem smislu.

Za izračun bolezni pa se

uporabi predhodno izračunana povprečna urna osnova preteklega leta (izračunana enako kot enomesečno povprečje, vendar za celo leto), povišana za procent povečanja je izračunan kot rast OD glede na letno povprečje na uro preteklega leta in mesečno povprečje na uro tekočega meseca, preden je nastopila bolniška. Od tako povečane osnove se za nadomestilo obračunava 90 % pri bolezni, 100 % za delovno nezgodo in 75 % za nego in spremstvo. Pomembno pa je, da tako izračunana osnova ne sme presegati enomesečnega povprečja, kar se v takem primeru bolezni obračunava po tem enomesečnem povprečju.

IZ DELA IZVRŠNEGA ODBORA DELAVSKEGA SVETA

Izvršni odbor DS DO je na svoji seji dne 4. junija 1987 potrdil na podlagi 50. čl. družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji (Ur. l. SRS, št. 18/36) naslednje zneske povprečnih stroškov ugotovljenih v prvem trimesečju 1987:

1. DNEVNICA – STROŠKI

– cela dnevnic nad 12 ur	7.332.– din
– polovična dnevnic od 8 do 12 ur	3.576.– din
– znižana dnevnic od 6 do 8 ur	2.626.– din

2. STROŠKI ZA LOČENO ŽIVLJENJE

– stroški za ločeno življenje (iz 57. čl. družb. dogovora) znašajo	
– stroški za stanovanje	50.310.– din
– stroški za prehrano	65.988.– din

3. POVPREČNI STROŠKI ZA PRENOČIŠČE

– za hotel B kateg. ali nižje kateg.	po računu
– za hotel A kateg. ali višje kateg.	
po računu, vendar največ	5.590.– din
– brez računa	2.541.– din

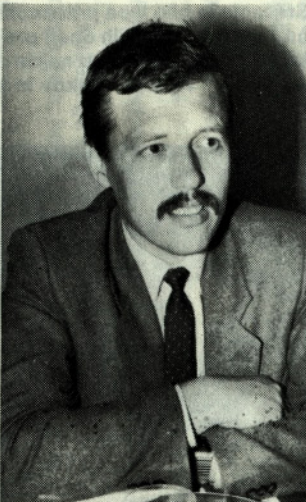
4. KILOMETRINA

Z veljavnostjo s 1. junijem 1987	89,82 din
----------------------------------	-----------

Godba na pihala EMO – Novo vodstvo, nov program dela

Konec aprila oziroma natančneje 16. aprila so se člani našega pihalnega orkestra zbrali na redni letni seji. Udeležilo se jo je 19 članov orkestra ter nekateri predstavniki naših družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov.

Pregledali so delo v preteklem obdobju, pri tem pa seveda ni manjkalo kritičnih pogledov in pripomb. Sprejeli so precej sklepov s katerimi želijo izboljšati položaj in delo orkestra, dopolnili pravila o organiziranosti, se dogovorili o bodočih aktiv-

Branko Cirman odslej tudi v vlogi predsednika pihalnega orkestra EMO.

16. april 1987 – letna seja pihalnega orkestra EMO – novo vodstvo, nov program dela.

CENIK STORITEV PIHALNEGA ORKESTRA DO EMO

Pogrebne svečanosti za zunanje naročnike:

1. Celjsko pokopališče	60.000.– din
2. Pokopališča izven Celja	70.000.– din

Za ožje svojce članov kolektiva velja polovična cena.

Za ožje svojce godbenikov se opravi nastop brezplačno in brez honorarja.

Nastopi na drugih svečanostih se opravijo v dogovoru z vodstvom godbe. Cena se določi za vsak primer posebej v soglasju z naročnikom.

nostih in programskih usmeritvah, na koncu pa so izvolili še novega predsednika in nov 8 članski upravni odbor.

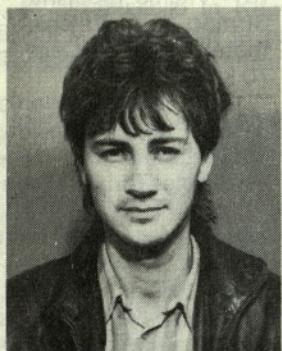
Za predsednika pihalnega orkestra je bil izvoljen Cirman Branko, v upravni odbor pa so bili izvoljeni: Gorjup Mirko, Cvek Marjan, Cvek Drago, Stropnik Ivan, Dimec Franc, Kolar Ivan, Adamič Slavko in Videc Vendelin.

ROBI JURŠE NOVI PREDSEDNIK MLADINE EMO CELJE

Šestindvajsetletni strojni tehnik iz naše tovarne energetske opreme v Šentjurju je novi predsednik koordinacijskega sveta ZSMS EMO. Tako so sklenili mladinci in mladinke naše DO na volilni programski konferenci pred majskimi prazniki, ko so pregledali svoje delo v minulem obdobju in se dogovorili za program aktivnosti v prihodnje.

Novi predsednik mladine, ki je zaposlen v naši tovarni od leta 1981 in sicer v tehnološki pripravi proizvodnje v TOZD Kotli kot projektant zahtevnih tehnoloških postopkov, se je v družbenopolitično delo vključil že takoj ob prihodu v EMO. S svojim prizadevnim in vestnim delom si je kmalu pridobil zaupanje sodelavcev, predvsem mlajših, ki so mu v TOZD poverili opravljanje funkcije predsednika osnovne organizacije ZSMS TOZD.

Robert Jurše (28. 5. 1961) strojni tehnik v TOZD Kotli – novi predsednik Koordinacijskega sveta ZSMS EMO.

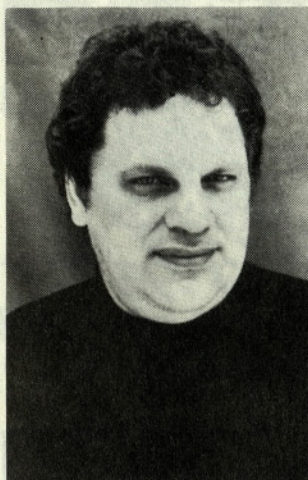
V tem času si je mnogo prizadeval, da bi utrdil vlogo in položaj mladih v TOZD in DO, vse to pa je bilo tudi vzrok oz. posledica, da je bil izvoljen za opravljanje še pomembnejše funkcije v organizaciji Zveze socialistične mladine naše DO.

Ob prazniku dela visoka priznanja – srebrni znak ZSS požrtvovalnim aktivistom

Podobno kot vsako leto ob praznovanju praznika dela, je tudi letos občinski svet ZSS podelil nekaterim zaslužnim sindikalnim delavcem priznanje za dolgo-

letno aktivno delo v Zvezi sindikatov.

Srebrni znak ZSS – najvišje občinsko sindikalno odličje so letos prejeli tudi trije naši sodelavci in sicer:

Franc Krajnc (9. 7. 1950) zaposlen v TOZD Kontejner na delih in nalogah projektiranje tehnoloških postopkov.

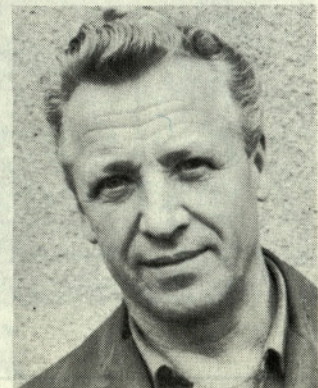
V preteklih letih je v naši DO opravljal vrsto pomembnih družbenopolitičnih in samoupravljaljskih funkcij oziroma nalog.

Začel je kot predsednik OO ZSMS TOZD Orodjarna, bil organizator in vodja rekreativne dejavnosti v TOZD Kontejner, vseskozi pa je aktiven v samoupravnih organih TOZD.

Izkazal se je tudi kot uspešen družbenopolitični delavec, ki si je pridobil ugled in zaupanje sodelavcev.

Njegova odločenost, poštenost, pristen tovariški odnos in kritičnost do škodljivih pojavov so bili tudi porok, da so mu sodelavci zaupali funkcijo predsednika OO ZSS TOZD Kontejner, katero je do pred kratkim, ko je bil postavljen na dela in naloge v drugo organizacijsko enoto tudi zelo uspešno opravljal.

Ivan Arnshek (10. 12. 1934) je zaposlen v naši delovni organizaciji od leta 1949 in sicer v obratu predelava kovin, kjer opravlja dela in naloge vodenje skupine.

Zaradi svoje prizadevnosti je opravljal različne zahtevne naloge v proizvodnji in si z uspešnim delom in tovariškim odno-

snom pridobil ugled in zaupanje delavcev.

Arnshek Ivan in Stanimirovič Ljubo iz TOZD Posoda ter Krajnc Franc iz TOZD Kontejner.

Vsem dobitnikom Srebrnih znakov ZSS ob tem čestitamo, z željo, da bi tudi v prihodnje tako prizadevno delali, bodisi v osnovni organizaciji sindikata, bodisi v samoupravnem, strokovnem ali katerem drugem področju življenja in dela v naši delovni organizaciji.

V. K.

Izkazal se je tudi kot uspešen družbenopolitični delavec, saj že vse od svojega vstopa v naš kolektiv opravlja različne funkcije, aktiven pa je tudi na terenu oz. v krajevni skupnosti, kjer živi.

Večkrat je bil član Izvršnega odbora OO ZS, vseskozi je aktiven v samoupravnih organih DO in TOZD, marljivo je opravljal tudi zaupane naloge v raznih komisijah in delegacijah SIS.

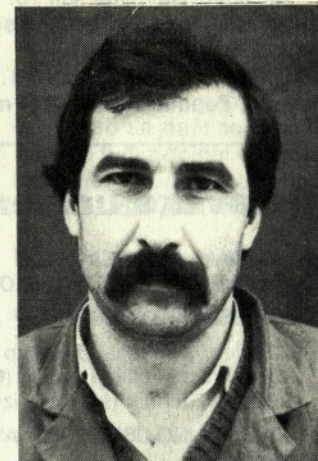
Ljubo Stanimirovič (20. 2. 1952) je zaposlen v naši DO od 1974. leta in sicer v TOZD Posoda kot delovodja.

V sindikalno delo se je vključil že kot aktiven mladinec. V svojem delovanju se je izkazal kot

član IO OZS, nato kot predsednik OO ZSSS TOZD Posoda, hkrati pa je ves čas tudi aktiven samoupravljalec.

Kot izredno zavzet sindikalni delavec si je pridobil zaupanje sodelavcev in bil izvoljen za predsednika konference sindikata TOZD Posoda, nato pa še za podpredsednika konference osnovnih organizacij zveze sindikatov EMO.

V tem času je poskrbel za izredno poživitev dela osnovnih

organizacij ZS v TOZD Posoda, prav tako pa tudi zunaj nje.

PROGRAMSKE USMERITVE KOORDINACIJSKE KONFERENCE ZSMS EMO

- reorganizacija OO ZSMS EMO,
- povečanje informiranosti mladincev preko interne glasila Emajlirec,
- priprava okroglice na temo stanovanjska problematika (19. junij 1987),
- formiranje enotnega žiro računa za vse OO ZSMS,
- izvedba trim dneva mladincev,
- organizacija izleta,
- sodelovanje na mladinski politični šoli,
- izboljšanje sistema informiranja mladincev,
- ugotoviti aktivnost mladincev v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah in jo po potrebi povečati,

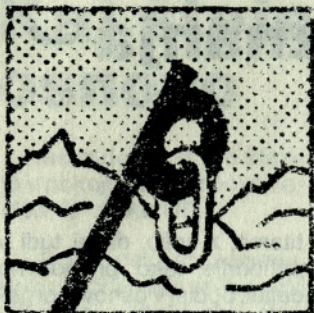
- povečati delo mladinske organizacije v sodelovanju s samoupravnimi organi in drugimi DPO,
- dosledno spremljanje dela po OO ZSMS TOZD/DSSS s tekočimi analizami,
- organiziranje družabnih srečanj,
- udeležba mladincev EMO v MDB »Cvetka Jerin« na akciji PALIČ '87
- oblikovanje predlogov za podelitev srebrnega in bronastega znaka ZSMS,
- sodelovanje z vojašnico »Jožeta Meniha – Rajka«,
- reševanje aktualnih problemov (stanovanjska problematika, štipendisti, pripravniki ...).

Obiskali so nas

V prvi polovici maja je obiskala našo delovno organizacijo skupina 35 slušateljev in predavateljev Medobčinske politične šole ZKV iz Titovega Vrbasa oziroma Srbobrana. Med obiskom, ki sodi v del učnega programa šole, so se slušatelji zlasti zanimali za delo naših družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v zaostrenih pogojih gospodarjenja, še posebej pa jih je zanimal položaj naše delovne organizacije v zvezi z zadnjimi ukrepi ZIS.

Po končanem razgovoru v katerem so sodelovali predstavniki naših DPO in samoupravnih organov ter nekateri naši vodilni strokovni sodelavci so si gostje ogledali tudi proizvodnjo posode v naši največji TOZD.

Franček Knez v Pakistanu

V začetku maja je krenila na pot petčlanska odprava celjskega alpinističnega odseka, ki bo skupaj z našim sodelavcem, sicer priznanim alpinistom Frančkom Knezom, skušala preplezati vzhodno steno 6250 metrov visokega Trango Towerja, kjer je doslej odnehalo že nekaj odprav z znanimi alpinisti in prav tako doslej še nepreplezan jugozahodni greben 8047 metrov visokega Broad Peaka. Plezali bodo približno dva meseca, v domovino pa naj bi se predvidoma vrnili sredi avgusta.

Upajmo, da bo šlo vse po sreči, da bo Franček s prijatelji zmozel tudi ta cilj, ter dodal k svoji bogati športni karieri še en velik uspeh.

Strelci so se pomerili na Gričku

V četrtek, 21. maja je Občinska strelska zveza iz Celja organizirala na odprtem strelišču na Gričku tekmovanje v streljanju za moške, ženske in starejše člane. Tekmovanja so se udeležili tudi predstavniki naše delovne organizacije. Ekipa starejših članov je zasedla odlično tretje mesto, članice so bile pete, nekoliko slabše pa se je odrezala ekipa moških, ki se je uvrstila na enajsto mesto.

Med posamezniki se je od naših najbolje uvrstil Štrajher Jože, ki je v kategoriji starejših članov osvojil 6. mesto. Uvrstitve ostalih naših tekmovalcev:

St. člani: Petrič Martin 9. mesto; Petrej Rudi 10. mesto; in Cvek Marjan 13. mesto.

Ml. člani: Ravnikar Vili 10. mesto; Peternel Franjo, Lampred Poldi in Smeh Srečko so se uvrstili od 15. mesta dalje.

Članice: Žučko Vanja 11. mesto; Legvard Alenka 15. mesto; Zupanc Ana od 15. mesta dalje.

Delavska univerza Celje

DELAVSKA UNIVERZA CELJE
SPREJEMA PRIJAVE ZA VPIS OB DELU V ŠOL. LETU 1987/88

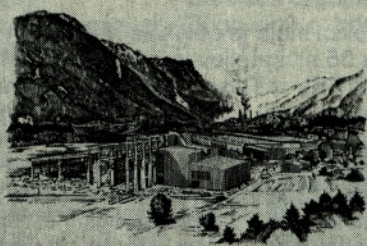
I. V LESARSKO USMERITEV

1. obdelovalec lesa (dveletno izobraževanje)
2. lesarstvo širokega profila (triletno izobraževanje – mizar)
3. lesarski tehnik (štiriletno izobraževanje)

II. V STROJNO USMERITEV: AVTOLIČARSTVO (dveletno izobraževanje)

Pogoj za vpis v vse programe je uspešno končana osnovna šola.

Prijavite se na delavski univerzi Celje, Cankarjeva 1.
Vse informacije dobite na telefon 25-620.

SLOVENSKE ŽELEZARNE
ZELEZARNA JESENICE

IZREKA

EMO CELJE

ZAHVALO

ZA USPEŠNO DELO IN SODELOVANJE
PRI GRADNJI JEKLARNE 2

JESENICE, 1. MAJ 1987

Priljubljeni podokladni delavec

BORIS BRIGANT delavec

Priljubljeni delavski met

MEMO MOHORIČ delavec

Regres za leto 1987

1. Za delavce, ki imajo OD od republiškega povprečja OD v gospodarstvu v SRS v letu 1986 (118.839,- din) je višina regresa 41.158,- din

2. Za delavce, ki imajo OD višji od republiškega povprečja OD v gospodarstvu v SRS v preteklem letu in nižji od 2-krat povpr. rep. OD v gospodarstvu SRS (od 118.839,- din do 237.678,- din) je višina regresa 35.675,- din

3. Za delavce, ki imajo OD višji od 2-krat povpr. rep. OD v gospodarstvu SRS v letu 1986 (237.678,- din) je višina regresa 27.417,- din

4. Za delavce, ki so upravičeni do otroškega dodatka se jim osnova regresa poveča za 5.022,- din

5. Višina regresa je povečana v letu 1987 za 122 % glede na preteklo leto.

MINULO DELO V ODVISNOSTI OD POSLOVNIH REZULTATOV (stalnost)

V letu 1986 se je poslovni rezultat DO EMO izboljšal tako v primerjavi z letom 1985 kot v primerjavi s podskupino dejavnosti. Zato se je temu ustrezno povečala vrednost osnove za delitev OD na podlagi minulega dela v odvisnosti od rezultata (stalnost) od 0,72 din/uro v letu 1986 na **2,233 din/uro** za obračunsko obdobje od 1. 4. 1987 do 31. 3. 1988, kar pomeni več kot trikrat.

Vodstvo področja za kadre,
organizacijo in poslov.
informatiko

Od junija do oktobra

Program aktivnosti
Kolesarske sekcije RSD
EMO

Maratoni:

- 7. 6. Celjski maraton – 90 km
- 14. 6. Dakijev maraton – 120 km
- 4. 7. Pohorski maraton – 150 km
- 12. 7. Kapeljski kresovi – 150 km
- 22. 7. Franja – 155 km
- 9. 8. Savinjski maraton – 70 km
- 23. 8. Vzpon na Zavodje
- 30. 8. Vzpon na Areh
- Kamniški maraton – 120 km
- 5. 9. Vzpon na Vršič
- 13. 9. Kozjanski maraton – 120 km
- 4. 10. Kolesarjenje prijateljstva – 100 km
- 17. 10. Kolesarjenje na GEOSS – 16 km

Skupinske vožnje – za akcijo »Slovenija kolesari«

27. 6. Celje – Frankolovo – Vitanje (gostilna) – Strmec – T. Velenje – (hotel Paka) – Celje – 70 km

18. 7. Celje – T. Velenje (hotel Paka) – Polzela (gostišče Matjaž) – Mozirje (hotel Turist) – Celje – 80 km

1. 8. Celje – Gornji grad (gostilna Trobej) – Črnivec – Celje – 120 km

26. 9. Celje – Ponikva (gostilna) – Šmarje – Sentjur – Celje – 50 km

Trim dan kolesarjev

19. 9. Dramlje (pri samopostrežbi)

Osrednje akcije

19., 20. in 21. 6. Dolenjska transverzala

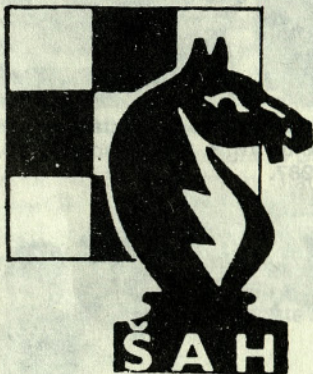
14., 15. in 16. 8. Vršič – Predelj – Korensko sedlo

Prvomajski šahovski turnir

Šahisti RŠD EMO so letos že devetič zapovrstjo organizirali prvomajski brzopotezni turnir in sicer 25. aprila v prostorih obrata družbene prehrane. Od povabljenih osemnajstih se je turnirja udeležilo deset ekip in sicer iz Trbovelj, Titovega Velenja in Celja.

Najboljša je bila ekipa šahistov REK iz Titovega Velenja, ki je osvojila 28 točk, drugo mesto je zasedla ekipa TE iz Trbovelj, na tretje mesto pa so se uvrstili s 26 osvojenimi točkami člani ekipe KS Lava iz Celja.

Vrstni red ostalih: 4. mesto ŽTO Celje 24,5 točk; 5. mesto EMO Celje 20 točk; 6. mesto Društvo upokojencev

Celje 14,5 točk; 7. mesto Zlatarna Celje 13 točk; 8. mesto Libela Celje 10 točk; 9. mesto Žična Celje 8,5 točk in 10. mesto ekipa JLA iz Celja 7,5 točk.

Tekmovanje je bilo izredno napeto in boj za točke izredno oster, saj se vse do konca ni vedelo, kdo bo zmagovalc. O tem priča tudi minimalna razlika 3 in pol točk med najboljšo in tretjevrščeno ekipo. Na žalost na turnirju ni nastopila ekipa INGRADA, ki sicer sodi med favorite in bi tekmovalje vsekakor popestrila. Naša ekipa je s petim mestom dosegla solidno uvrstitev, predvsem pa realno, saj je nastopila oslABLJENA, brez standardnega Đurđevića. V ekipi EMO so na-

stopili: Pertinač, Gazvoda, grade, zmagovalc pa tudi Brglez in Rojec. Prvih pet pokal za osvojeno prvo mesto ekip je prejelo praktične na-

EMO pokrovitelj Kegljaškega kluba Celje

Člani in članice celjskega kegljaškega kluba od 17. 4. 1987 dalje nastopajo z novim imenom in sicer kot Kegljaški klub EMO Celje. Takrat je bil namreč na občnem zboru kluba podpisan samoupravni sporazum, s katerim je naša delovna organizacija prevzela pokroviteljstvo nad sicer zelo uspešnim kegljaškim klubom, ki ima v svojih vrstah več državnih prvakov in reprezentantov, v lanske sezoni so osvojili naslov republiškega prvaka med ženskami, drugo mesto na državnem prvenstvu in prvo mesto na Donavskem pokalu.

Sporazum med našo delovno organizacijo in Kegljaškim klubom Celje je bil sklenjen na obojestransko

Glavni direktor naše DO Franci Gazvoda in predsednik KK Celje Vlado Gobec (desno) podpisujeta samoupravni sporazum o pokroviteljstvu.

zadovoljstvo in podpisan v skladu s smernicami telesnokulturne skupnosti občine Celje na področju razvoja tekmovalnega športa.

Člani kegljaškega kluba

upajo, da bodo z nami dobro sodelovali, predvsem pa, da bodo z nadaljnjimi uspehi upravičili zaupanje in sredstva, katera jim je namenil naš kolektiv.

4. srečanje kovinarjev celjskega območja

Že četrtrič zapored so se na srečanju kovinarjev celjskega območja pomerili najboljši kovinarji iz delovnih organizacij tega področja. Tekmovanje je potekalo v soboto, 30. maja v več občinah – Celju, Laškem, Titovem Velenju, Slovenskih Konjicah in Žalcu. Zanimanje za tekmovalce je bilo veliko, saj je nastopilo kar 228 tekmovalcev, med njimi tudi trinajst iz naše DO.

Naš kolektiv so zastopali varilci in brusilci, na žalost pa so odpovedali orodjarji, ki se niso odzvali razpisu. Sicer pa so se naši sodelavci izkazali tudi z delom v raznih komisijah oz. aktivnostmi v zvezi z izpeljavo srečanja.

Najboljši tekmovalci se bodo udeležili 11. delovnega srečanja kovinarjev Slovenije, ki bo od 25. do 27. junija v gorenjskih občinah.

Taborniki odreda Dveh levov ne mirujejo

V času od 24. do 26. aprila so se člani odreda DVEH LEVOV udeležili tekmovanja »ČIČKOVI DANI«, v Beogradu, kot edini odred tabornikov iz naše republike. Med 25 ekipami so v močni konkurenci zasedli odlično peto mesto. Pomerili so se v vseh taborniških veščinah (orientacija, krosi, skice, testi iz NOB, topografija, minska polja ipd.) na koncu pa so na prijetnem družabnem večeru utrdili stara in navezali številna nova znanstva s taborniki iz drugih bratskih republik oz. odredov.

Taborniki odreda DVEH LEVOV pa niso aktivni le na tekmovalnem področju. Ker je njihova blagajna vedno bolj prazna kot polna, mrzlično iščejo razna priložnostna dela in opravila, da bi zaslu-

žili kakšen dinar, prepotreben za uresničitev njihovega programa. Tako so v času prvomajskih prireditev v dogovoru s celjskimi sindikalnimi delavci na Gričku skupaj s člani druge grupe odredov čistili okolico in pobirali kavnice za uporabo posodic v katere so delili tradicionalni prvomajski golaž. Tudi ta delovna akcija je v celoti uspela, sindikat je bil zadovoljen, taborniki pa tudi, saj se je njihova blagajna vsaj malce »zredila«.

Tudi v bodoče bodo nadaljevali s takšnimi akcijami, saj se kljub mladosti zavajajo, da lahko le z delom pridejo do sredstev, potrebnih za udeležbo na tekmovanjih oz. za nakup opreme.

Fanika Pavič

Člani in članice kegljaškega kluba skupaj s predstavniki naše DO po podpisu sporazuma v okolju pokrovitelja.

fotoKRONIKA

Srečanje z Abrahamom

V mesecu maju je dopolnila 50 let naša sodelavka PR-VULOVIČ Božena iz TOZD Posoda. Našemu kolektivu je zvesta že od 28. 11. 1969 dalje. V vsem tem času si je zaradi svoje marljivosti in prizadevnosti pri opravljanju dela pridobila med sodelavci veliko prijateljev. Prav ti so ji ob jubileju pripravili presenečenje in ji izročili tudi spominsko darilo. In da bi bilo vse »uradno« je sledil še posnetek za spomin.

Božena Prvulović (11. 5. 1937) – TOZD Posoda, skladišče gotovih izdelkov, zavijalnica. Zaposlena v naši DO od 28. 11. 1969.

Odšli v pokoj

Martina Jazbinšek (7. 11. 1931) – TOZD Posoda, obrat emajlirnice. Zaposlena v EMO od 15. 5. 1961. Upokojena 16. 6. 1987.

Drago Svet (3. 1. 1930) – TOZD Posoda, emajlirnica. Zaposlen v EMO od 6. 1. 1947. Upokojen 30. 6. 1987.

Martin Jaušovec (25. 10. 1925) – TOZD Orodjarna, kalilnica. Zaposlen v EMO od 5. 5. 1947. Upokojen 1. 6. 1987.

Edi Pilko (11. 3. 1932) – DSSS, služba družbenega standarda in splošnih zadev. Zaposlen v EMO od 18. 8. 1947. Upokojen 30. 6. 1987.

Anton Pustek (27. 1. 1928) – DSSS, služba družbenega standarda in splošnih zadev. Zaposlen v EMO od 1945. Upokojen 30. 6. 1987.

Marija Brglez (25. 1. 1931) – DSSS, služba družbenega standarda in splošnih zadev. Zaposlena v EMO od 15. 3. 1965. Upokojena 1. 6. 1987.

Zdenko Kavčič (4. 12. 1930) – TOZD Posoda, obrat emajlirnice. Zaposlen v EMO od 5. 6. 1945. Upokojen 31. 5. 1987.

OBVESTILO

Komisija za odpis osnovnih sredstev obvešča vse zainteresirane delavce DO EMO, da se bodo cenitve opravljale vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu.

Cenitve se bodo vršile le na podlagi predhodnega pismenega obvestila s strani TOZD ali DSSS, katerega je potrebno poslati v knjigovodstvo osnovnih sredstev – tov. Kolmanu.

Srečanje upokojencev

V Zavodu ŠRC Golovec smo bili veseli obvestila, da so se upokojenci EMO Celje (našega sosedu) odločili pripraviti srečanje v našem prireditvenem prostoru.

Veseli zato, ker vemo koliko pomeni srečanje starih delovnih tovarišev, obujanje spominov na vesele in tudi manj prijetne trenutke. Vedeli smo, da je to snidenje upokojencev ene najstarejših in najbolj znanih celjskih tovarn, prvič v prostorih Golovca. Z upanjem, da bo srečanje postalo tradicionalno prav pri nas, smo skušali ta sobotni dan pripraviti čimbolje.

Včasih je dober namen nekoliko premalo in tega smo se zavedali ob izjemnem številu gostov, ki bi jim naj nujneje postregli. Kljub izrednim naporom naših delavcev, nam to ni najbolje uspelo.

Prepričani pa smo, da če na prvem srečanju ni bilo vse najbolje, da smo s tem pridobili dragoceno izkušnjo in da bomo drugo srečanje upokojencev EMO pripravili boljše v njihovo in naše zadovoljstvo. Ceni mo njihov prispevek Celju in s tem tudi našemu Zavodu, zato smo prepričani, da nam bo to v skupnih prizadevanjih tudi uspelo.

Zavod ŠRC Golovec

ODLOŽITI SAMOPRISPEVEK

Javna razprava o predvideni uvedbi četrtega samoprispevka v celjski občini se počasi izteka. Glede na rezultat raziskave javnega mnenja pa tudi sicer zavoljo splošnega družbenoekonomskega razvoja pri nas, je predsedstvo Občinske konference SZDL predlagalo, da naj bi razpis referenduma za uvedbo četrtega samoprispevka v občini trenutno odložili. Za odlog pa govorijo tudi nekatera druga dejstva kot spoznanje, da bo treba program samoprispevka temeljito oceniti, ga morda osredotočiti na eno samo področje, to je zdravstvo in podobno.

Naše črne točke

V mesecu marcu 1987 so bili izrečeni naslednji ukrepi kršiteljem delovne obveznosti:

TOZD POSODA

Koprivnik Peter – neopravičeni izost. z dela – opomin, Špeglič Drago – neupoštevanje predpisov iz VPD – javni opomin, Sumrak Rudi – vinjen na delu – prenehanje del. raz. odl. za čas 3 mesece, Regoršek Jože – neopravičeni izost. z dela – javni opomin; Ristova Katarina – odklonitev del in nalog – prenehanje del. raz. odl. za čas 2 mesece, Majger Franc – zapuščenje DO brez dovoljenja nadrejenega – prenehanje del. raz. odl. za čas 3 mesece, Aškerc Franc – vinjen na delu – prenehanje del. raz. odl. za čas 3 mesece, Došen Šoša – kraja – prenehanje delovnega razmerja, Stankovič Mladen – kraja – prenehanje delovnega razmerja, Peter Viktor – zapuščenje del. mesta, neopravičeni izost. z dela – javni opomin, Pungartnik Gerti – zapuščenje del. mesta brez dovoljenja nadrejenega – opomin, Kralj Štefan – zapuščenje del. mesta in DO – opomin, Šumič Osman – zapuščenje DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin, Slatenšek Ivan – neopravičeni izost. z dela – javni opomin, Komerički Darko – fizični obračun – prenehanje del. raz., odl. za čas 3 mesece, Turk Romana – vinjena na delu – preklic pogojne odl. ukrepa prenehanje del. razmerja odl. za čas 12 mesecev izrečenega dne 24. 2. 1986, Zupanc Danijel – neopravičeni izost. z dela – javni opomin, Jakop Alojz – vinjen na delu – prenehanje del. raz. odl. za čas 12 mesecev, Hribnik Drago – neupoštevanje predpisov iz varstva pri delu – opomin.

TOZD FRITE

Stevanič Milivoj – neopravičeni izost. z dela – opomin, Vouk Anton – neopravičeni izost. z dela – opomin, Salihbašić Alija – neopravičeni izost. z dela – opomin, Agatič Stipo – malomarno opravljanje del. dolžnosti – opomin, Bajrami Feti – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja, Hudournik Ivan – malomaren odnos do dela – opomin, Mesarič Srečko – neopravičeni izost. z dela – opomin, Fistrič Juraj – neopravičeni izostanki z dela – opomin, Brežnik Mirko – neopravičeni izostanki z dela – opomin, Gaber Anton – zapuščenje DO brez dovoljenja nadrejenega – opomin.

Pravna služba

Sporočila sodelavcev

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta

Leopolda GOLOBA

se zahvaljujem za izraze sožalja, za darovani venec, godbi na pihala ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hči Danica
in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega sina

Stanka COCEJA

se najiskrenejše zahvaljujem vsem bivšim sodelavcem in ostalim članom ter godbi za žalostinke najiskrenejša hvala.

Mama in
žena Milica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Alojzije EGARTNER

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Posoda (zavijalnica), posebej pa še tov. Mastnaku, za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoča hčerka
Milena z otroci

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Posoda – Univerzalu in TE za izkazano pozornost in dragoceno darilo, ki mi bo drag spomin. Vsem želim še veliko delovnih uspehov.

Marija STOPINŠEK

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz obrata družbene prehrane – jedilnica, kakor tudi ostalim, za izkazano pozornost ob slovesu in dragoceno darilo, ki mi bo drag spomin.

Vsem v kolektivu želim

veliko zdravja, delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Marija BRGLEZ

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz splošne službe, vsem sodelavcem in prijateljem iz DO za izkazano pozornost ob slovesu ter dragoceno darilo, ki mi bo v trajen spomin. Vsem v kolektivu pa želim v prihodnje veliko delovnih uspehov in osebne sreče.

Anton PUSTEK

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem svojim sodelavkam in sodelavcem iz splošne službe, sodelavkam in sodelavcem DSSS oziroma vsem prijateljem in sodelavcem iz kolektiva za izkazano pozornost in prelopo, dragoceno darilo, ki mi bo v trajen in nepozaben spomin. Celotnemu kolektivu želim v bodoče mnogo delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Edi PILKO

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Posoda (posoda VI) za njihovo pozornost in lepo darilo.

Zahvala tudi šefu kuhinje in pomočnicam za dobro postrežbo. Vsem v delovni organizaciji pa želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Marija ŠTİMULAK

Kadrovske vesti

OD 1. 4. 1987 do 30. 4. 1987

Sprejeti na delo:

ŠKRABL Vlasta, OFENTAVŠEK Lidija, HOJNIK Slavica, MAKSIMOVIČ Milenko, VREČUN Martin, LAZAREVIČ Boro, VUK Ivan, ZUPANC Alojz, SREBOČAN Miran, ŠALAMON Mihael – vsi TOZD Posoda; LEGVART Alenka – DSSS – inženiring; ŠPACAPAN Staniko – DSSS – nabava; MILOVAC Drago, SLIJEPCJEVIČ Petar, ŠKRABL Jože, SOKOLOVSKI Pavle – vsi TOZD Kontejner; BLAŽUN Brankica, KONDA Miloš – oba TOZD SIT; GOLEŽ Franjo – TOZD Orodjarna; KOŠTOMAJ Vinko, BREGAR Stanislav, MENART Matjaž – vsi TOZD Radiatorji; ŽVIŽAJ Maks – TOZD Vzdrževanje.

Iz DO so odšli:

GUNZEK Franc, LIPOVEC Alojz, KLJAJIČ Jozo, KNEZ Franc (alpin. odpr.) – vsi TOZD Posoda; VRANIČAR Peter, OGRIZEK Božena – oba TOZD Kontejner; RUPNIK Marjan, ŠTANTE Aleš – oba TOZD Kotli; SAVIČ Mirko – TOZD Frite; SALKOVIČ Rok – TOZD Vzdrževanje.

Upokojili so se:

VRBEK Alojz 9. 6. 1935 – 31. 3. 1987, POTOČNIK Ivan – 1. 8. 1932–2. 4. 1987, ČEPIN Anton 2. 8. 1929–9. 4. 1987, BAUMGARTNER Mirko 26. 6. 1939–9. 4. 1987, VIDENŠEK Jože 19. 2. 1933–23. 3. 1987, FISTRIČ Franc 2. 1. 1935–6. 4. 1987, KOPINŠEK Vinko 8. 2. 1931–13. 4. 1987, ZIDAR Vinko 10. 12. 1938–31. 3. 1987, LUBEJ Jože 31. 1. 1935–4. 4. 1987 – vsi Odpreski; ŽOLEK Ivan 4. 3. 1932–6. 4. 1987, ŽERJAV Jože 4. 3. 1938–6. 4. 1987, KOTNIK Marija 28. 12. 1933 – 31. 3. 1987, KUKEC Katarina – 18. 9. 1936 – 31. 3. 1987, VREČAR Helena – 1. 4. 1937 – 31. 3. 1987, SELČAN Erna – 8. 4. 1945 – 13. 4. 1987 – vsi Posoda; PONDELAK Ivan – 16. 12. 1930 – 29. 4. 1987 – Vzdrževanje; MONFREDA Marija – 27. 10. 1931 – 31. 3. 1987 – DS SS.

Umrli je:

KOJC Blaž – 25. 1. 1935 – 13. 4. 1987 – Radiatorji.

Premeščeni iz TOZD v TOZD

GREGI Alojz iz Posode v Vzdrževanje – 1. 4. 1987.

Poročila se je:

FELICIJAN Ivanka – LORBEK, TOZD Posoda.

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišaji AERO Celje.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage mame

MASTNAK Frančiške

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči sin Franc
z družino

ZAKON O VARSTVU PRI DELU

Na podlagi 70. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 23/86) je Zakonodajno-pravna komisija Skupščine SR Slovenije na seji dne 12. novembra 1986 določila prečiščeno besedilo zakona o varstvu pri delu.

Prečiščeno besedilo zakona o varstvu pri delu obsega: zakon o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32/74), ki je začel veljati 24. novembra 1974, zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 16/80), ki je začel veljati 11. julija 1980 in zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86), ki je začel veljati 6. julija 1986.

Št. 180-3/86

Ljubljana, dne 12. novembra 1986.

**Skupščina
Socialistične republike Slovenije**

**Predsednik
Zakonodajno-pravne komisije
Tone Jerovšek l. r.**

ZAKON o varstvu pri delu (prečiščeno besedilo)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Varstvo pri delu se izvaja po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih, v:

- temeljnih in drugih organizacijah združenega dela;
- pogodbenih organizacijah združenega dela, kmetijskih in drugih zadrugah in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev;
- delovnih skupnostih organizacij združenega dela, kmetijskih in drugih zadrug, poslovnih skupnosti, bank in zavarovalnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in njihovih združenj, v delovnih skupnostih družbenopolitičnih organizacij ali drugih družbenih organizacij in društev;
- delovnih skupnostih organov družbenopolitičnih skupnosti oziroma družbenih skupnosti in državnih organov in pri
- delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov.

(V nadaljnjem besedilu: organizacija združenega dela in skupnost.)

2. člen

Šteje se, da je varstvo pri delu zagotovljeno, če delavci v organizacijah združenega dela in skupnostih izvajajo predpisane tehnične, zdravstvene, socialne, vzgojne, pravne in druge

varstvene ukrepe, upoštevajo normative, standarde in tehnične predpise ter ob ustrezni pazljivosti, ustrezni strokovni in delovni sposobnosti pri opravljanju svojega dela uporabljajo predpisane varstvene priprave in naprave.

3. člen

Varstvo pri delu uživajo vse osebe, ki so zavarovane za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: delavci).

4. člen

Za zagotavljanje pravic do varstva pri delu ter za varno delovno okolje in delovne razmere morajo skrbeti delavci v organizacijah združenega dela in skupnostih z določanjem varstvenih ukrepov in normativov, z urejanjem varstva pri delu in z organiziranjem službe varstva pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu, s samoupravnimi sporazumi in drugimi splošnimi akti, s takšnim organiziranjem in izvajanjem delovnega procesa, v katerem so zajeti varstveni ukrepi, normativi, standardi in tehnični predpisi kot sestavni del tega procesa, ter z izvajanjem predpisov o varstvu pri delu.

Nosilci samostojnega osebnega dela zagotavljajo varstvo pri delu delavcem, katerih delo uporabljajo kot dopolnilno, na podlagi kolektivnih pogodb. Nosilci samostojnega osebnega dela zagotavljajo varstvo pri delu sebi v skladu z določbami tega zakona, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugimi predpisi.

5. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti upoštevajo predpisane varstvene ukrepe, normative, standarde in tehnične predpise pri projektiranju, konstruiranju in graditvi objektov, pri projektiranju in izvedbi tehnoloških procesov, pri projektiranju, konstruiranju in izdelovanju delovnih priprav in naprav ter sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu, kakor tudi drugih sredstev, strojev in naprav ter snovi, ki se uporabljajo pri delu ali so kakorkoli povezane z delom (v nadaljnjem besedilu: sredstva za delo).

Organizacije združenega dela in skupnosti upoštevajo predpisane ukrepe, normative, standarde in tehnične predpise tudi pri uvozu sredstev za delo.

6. člen

Vzgoja in izobraževanje v zvezi z varstvom pri delu sta sestavni del vseh izobraževalnih programov in njihovega izvajanja ter uvajanja v delo in strokovnega usposabljanja delavcev v organizacijah združenega dela in skupnostih. Seznanjanje z varstvenimi ukrepi, normativi, standardi in s tehničnimi predpisi morajo delavci vključiti v organizacijo in vodenje delovnega procesa.

Izvajanje in uspešnost usposabljanja v organizacijah združenega dela in skupnostih nadzira organ inšpekcije za delo.

7. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti pri urejanju in uresničevanju varstva pri delu upoštevajo stališča in predloge medicine dela. V ta namen organizacije združenega dela in skupnosti sodelujejo z zdravstvenimi organizacijami glede vprašanj, ki so pomembna za urejanje in uresničevanje varstva pri delu in za izvajanje nalog medicine dela.

8. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti, skupnosti s področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter druge zainteresirane samoupravne interesne skupnosti, gospodarske zbornice in druge asociacije združenega dela, skupnosti za varstvo okolja, zavarovalne skupnosti in sindikati s samoupravnimi sporazumi usklajujejo medsebojne interese na področju varstva pri delu, določajo naloge, načine in oblike uresničevanja teh nalog ter s temi sporazumi dogovorjenih varstvenih ukrepov in programov za izpopolnjevanje varstva pri delu ter zagotavljajo sredstva, ki so v ta namen potrebna.

II. VARSTVENI UKREPI IN NORMATIVI

9. člen

Varstvene ukrepe in normative, s katerimi se določajo načini in sredstva za odkrivanje, preprečevanje oziroma odstranjevanje vzrokov, zaradi katerih pri delu lahko pride ali je prišlo

do poškodb, poklicnih bolezni, drugih bolezni v zvezi z delom in drugih škodljivih posledic za delovno zmožnost, zdravje in življenje delavcev ter druge v ta namen potrebne ukrepe, urejajo in določajo delavci v organizacijah združenega dela in skupnostih s samoupravnimi splošnimi akti.

Varstvene ukrepe in normative je treba dopolnjevati v skladu z izpopolnjevanjem in spremembami tehnološkega in delovnega procesa in v skladu s spremembami delovnih razmer, ki nastajajo z uvedbo novih tehnoloških postopkov, novih delovnih naprav in priprav.

10. člen

Če organizacija združenega dela in skupnost s svojim samoupravnim splošnim aktom spremeni ali nadomesti z izvršilnim predpisom določen ukrep ali normativ, mora o tem obvestiti organ inšpekcije za delo. Organ inšpekcije za delo lahko zahteva poseben preizkus in predlaga razveljavitev takšnega ukrepa ali normativa, če se ugotovi, da s samoupravnim splošnim aktom predvideni varstveni ukrep ali normativ ne zagotavlja varstva pri delu v takem obsegu kot z izvršilnim predpisom določeni varstveni ukrep ali normativ.

11. člen

Organizacija združenega dela in skupnost, ki projektira sredstva za delo, priloži k tehnični dokumentaciji tudi elaborat v katerem opredeli nevarnosti in škodljivosti za poškodbe ali zdravstvene okvare delavcev, ter navede ukrepe za njihovo odpravljanje oziroma omejitve, predpisane vrednosti, ki zagotavljajo varstvo pri delu, in predpise, ki te ukrepe in varnost določajo (elaborat o varstvu pri delu).

Organizacija združenega dela in skupnost iz prejšnjega odstavka tega člena priloži elaboratu o varstvu pri delu še izjavo o tem, kateri predpisani varstveni ukrepi, normativi, standardi in tehnični predpisi so bili upoštevani pri projektiranju sredstev za delo.

12. člen

Organizacija združenega dela in skupnost, ki dela na gradbenih objektih, namenjenih za delovne in pomožne prostore oziroma tehnološke procese, je dolžna izvajati dela v skladu s tehnično dokumentacijo. O tem, da je objekt zgrajen oziroma tehnološki proces izveden v skladu s tehnično dokumentacijo, izda pismeno izjavo.

Če se po izdaji gradbenega dovoljenja tehnična dokumentacija ali pogoji gradnje tako spremenijo, da pomeni to za objekt, ki se gradi, spremembo elementov, ki vplivajo na varstvo pri delu, pripravi organizacija združenega dela in skupnost iz prejšnjega člena tega zakona pred nadaljevanjem dela na gradbenih objektih ustrezne spremembe elaborata o varstvu pri delu.

Če ni mogoče vzpostaviti tehnološkega procesa v skladu s projektom, organizacija združenega dela in skupnost pred izvedbo spremenjenega tehnološkega procesa pripravi spremembo elaborata o varstvu pri delu.

Spremembe elaborata o varstvu pri delu vsebujejo predvsem:

- razloge, zaradi katerih so bile potrebne spremembe,
- opredelitev nevarnosti in škodljivosti, ki izhajajo iz spremembe objekta oziroma tehnološkega procesa, in
- ukrepe za odpravljanje opredeljenih nevarnosti in škodljivosti.

Organizacija združenega dela in skupnost priloži spremenjenemu elaboratu o varstvu pri delu novo izjavo iz drugega odstavka prejšnjega člena.

13. člen

Organizacija združenega dela in skupnost, ki konstruira in izdeluje sredstva za delo, izda o tem, da je upoštevala vse predpisane varstvene ukrepe, normative, standarde in tehnične predpise, pričevalo o varnosti. V pričevalu o varnosti mora navesti vse predpise, ki jih je upoštevala in roke, v katerih je potrebno opravljati preiskave in preglede v skladu s 27. členom tega zakona.

14. člen

Organizacija združenega dela in skupnost, ki izbere ponudbo za uvoz, pred sklenitvijo uvoznega posla zagotovi, da sredstva za delo izpolnjujejo vse zahteve glede varstva pri delu.

Organizacija združenega dela in skupnost pred uvozom ugotovi ali so sredstva za delo izdelana v skladu s predpisanimi varstvenimi ukrepi, normativi, standardi in tehničnimi predpisi. O tem izda pismeno izjavo.

V primeru, da ni predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov, mora organizacija združenega dela in skupnost pridobiti strokovno oceno o tem, ali sredstva za delo izpolnjujejo zahteve glede varstva pri delu.

15. člen

Organizacija združenega dela in skupnost opremi vsako novo izdelano sredstvo za delo z navodilom za varno uporabo, preizkušanje in vzdrževanje, napisanim v slovenskem jeziku.

16. člen

Republiški upravni organ, pristojen za delo, podrobneje določi vsebino listin iz 11., 12., 13. in 14. člena tega zakona in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela in skupnosti, ki jih lahko izdajajo.

17. člen

Če organizacija združenega dela in skupnost sama ne more izdelati listin po 13., 14. in 15. členu tega zakona, naroči, da izdela listine pooblaščen organizacija združenega dela iz 42. člena tega zakona. V tem primeru mora biti v listini navedeno, da je izdelana po naročilu organizacije združenega dela in skupnosti.

18. člen

Pristojni organ inšpekcije za delo lahko preverja dokumentacijo o izpolnjevanju zahtev varstva pri delu. V ta namen lahko od pooblaščen organizacije združenega dela iz 42. člena tega zakona zahteva strokovno oceno listin, ki so jih izdale organizacije združenega dela in skupnosti po tem zakonu.

Pooblaščen organizacija združenega dela iz 42. člena tega zakona, ki je po naročilu organizacije združenega dela in skupnosti izdelala listine po tem zakonu, ne more izdati strokovnih ocen o teh listinah.

19. člen

Republiški upravni organ, pristojen za delo, predpiše splošne varstvene ukrepe in normative. Če republiški upravni organ pristojen za delo, predpisuje posebne varstvene ukrepe in normative, izda izvršilni predpis v soglasju z republiškim upravnim organom, v čigar pristojnost pretežno spada področje, za katero se predpis izdaja.

20. člen

S splošnimi varstvenimi ukrepi in normativi se določajo pogoji, ki jih morajo izpolnjevati sredstva za delo, delovno okolje in metode ocenjevanja delovnega okolja predvsem glede:

- zagotavljanja zadostnih delovnih prostorov;
- zagotavljanja varnih prehodov, transportnih poti in poti za evakuacijo;
- opremljenosti z varstvenimi napravami in pripravami;
- varnosti pri delu z električnim tokom;
- zagotavljanja varnega dela z nevarnimi snovmi;
- zagotavljanja ustreznih toplotnih razmer;
- zagotavljanja varstva pred hrupom in vibracijami;
- zagotavljanja varstva pred nevarnim in drugim neionizirajočim sevanjem;
- zagotavljanja ustreznih osvetlitvenosti;
- zagotavljanja varstva pred zdravju in življenju nevarnimi snovmi;
- zagotavljanja varstva pred biološkimi škodljivostmi;
- zagotavljanja neškodljivih fizičnih psihičnih obremenitev;
- metod na merjenje kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti in mikroklima.

21. člen

S posebnimi varstvenimi ukrepi in normativi se določajo predvsem pogoji glede starosti, spola, strokovne usposobljenosti, delovne zmožnosti, zdravstvenega, telesnega in psihičnega stanja ter drugih sposobnosti, ki jih morajo izpolnjevati osebe pri delih oziroma nalogah, ki se izvajajo v posebnih delovnih razmerah, kjer obstajajo večje nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare, ter načini izvajanja določenih del in delovnih postopkov z opredeljitvijo dolžine trajanja tega dela ter varstvenih naprav in pripomočkov.

III. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV IN ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IN SKUPNOSTI

22. člen

Delavci urejajo varstvo pri delu s samoupravnimi splošnimi akti na podlagi tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisov.

S samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo ali sestavljeno organizacijo združenega dela delavci lahko določajo skupne zadeve s področja varstva pri delu in način urejanja teh zadev.

Delavci in nosilci samostojnega osebnega dela določajo pravice in obveznosti v zvezi z varstvom pri delu s kolektivno pogodbo o delovnih razmerjih med delavci in nosilci samostojnega osebnega dela.

Organizacije združenega dela in skupnosti s področja kmetijstva, ribištva ter gozdarstva in združeni kmetje urejajo s pogodbo pravice in obveznosti glede varstva pri delu, zlasti tiste iz 24., 25. in 26. člena tega zakona.

23. člen

Organizacija združenega dela in skupnost opredeli v srednjeročnem planu cilje in naloge za razvoj varstva pri delu. V letnem programu pa opredeli naloge izvajanja varstva pri delu in za to potrebna materialna sredstva.

24. člen

Organizacija združenega dela in skupnost zagotovi, da je vsak delavec po programu teoretičnega in praktičnega usposabljanja ob prvi in ob vsaki kasnejši razporeditvi na dela oziroma naloge poučen o delovnih razmerah in nevarnostih pri delu, o varstvenih ukrepih, normativih, standardih in tehničnih predpisih, o sredstvih in opremi za osebno varstvo pri delu ter o njihovi uporabi, preizkušanju in vzdrževanju.

25. člen

Organizacija združenega dela in skupnost opravi občasne preizkuse znanja delavcev o varstvu pri delu, da se prepriča, če so usposobljeni za varno opravljanje, vodenje ali nadzorovanje del.

Roke in način občnih preizkusov iz prejšnjega odstavka tega člena določi organizacija združenega dela in skupnost, vendar ta rok ne sme biti daljši od dveh let za delavce, ki neposredno opravljajo, vodijo in nadzorujejo dela, pri katerih je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar, razen pri rudarskih delih, kjer je rok eno leto.

Dokler delavec nima potrebnega znanja in ustrezno opravljenega preizkusa, ne sme samostojno opravljati, voditi ali nadzorovati del.

26. člen

Organizacija združenega dela in skupnost sme uporabljati samo takšna sredstva za delo, ki ustrezajo predpisom o varstvu pri delu in zagotavljajo delavcem varno delo.

Organizacija združenega dela in skupnost zagotovi periodične preiskave kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti ter mikroklima in periodične preglede ter preizkuse delovnih priprav in naprav.

27. člen

Organizacija združenega dela in skupnost določi s samoupravnimi splošnimi akti:

- delovne in pomožne prostore, v katerih je treba v določenih rokih in z določenimi postopki opravljati periodične preiskave;
- delovne priprave in naprave, ki jih je treba v določenih rokih in na določen način periodično pregledovati in
- dela oziroma naloge, pri katerih je treba uporabljati sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu.

Pri tem upošteva predvsem:

- ustreznost konstrukcijskih in funkcionalnih elementov delovnih in pomožnih prostorov;
- zahteve glede mikroklima in njene ustreznosti pri opravljanju del oziroma nalog;
- uporabo, izdelovanje in predelovanje nevarnih ali škodljivih snovi, ali nastajanje takih snovi pri delovnem procesu;
- nastajanje hrupa in vibracij;
- nastajanje nevarnih sevanj, razen ionizirajočega sevanja;

- zahteve dela glede ustreznosti naravne oziroma umetne razsvetljave;
- da roki za opravljanje periodičnih preiskav in pregledov ne smejo biti daljši od treh let od namestitve nove delovne priprave in naprave, začetka uporabe delovnih in pomožnih prostorov in od spremembe tehnološkega procesa, razen če ni s posebnimi predpisi drugače določeno in
- da roki za periodične preglede in preiskave ne smejo biti daljši od 24 mesecev, če se delovni in pomožni prostori, delovne priprave in naprave, sredstva in oprema za osebno varstvo pri delu uporabljajo v zvezi z deli oziroma nalogami, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

28. člen

Inšpektor za delo lahko z odločbo odredi preizkus ali oceno pregledov in periodičnih preiskav pri pooblašteni organizaciji združenega dela iz 42. člena tega zakona oziroma odredi krajše roke in drugačne postopke periodičnih preiskav in pregledov, pregled in preiskavo še drugih delovnih priprav in naprav ter drugih sredstev za delo, če ugotovi, da gre za večjo nevarnost za poškodbe ali zdravstvene okvare.

Ce se pri preizkusu periodičnih preiskav in pregledov iz prejšnjega odstavka tega člena ugotovi, da preizkus ni bil potreben, ker so rezultati opravljenih periodičnih preiskav in pregledov pravilni oziroma v mejah postavljenih normativov in standardov, organizacija združenega dela ali skupnost ne nosi stroškov odrejenega preizkusa ali ocene preiskav in pregledov.

29. člen

Republiški upravni organ, pristojen za delo, določi enotno metodologijo za opravljanje periodičnih preiskav.

Republiški upravni organ, pristojen za delo, lahko zahteva od organizacije združenega dela in skupnosti, da pripravi strokovno podlago za enotno metodologijo in opredelitev pogojev za opravljanje periodičnih preiskav.

30. člen

Na deloviščih, kjer opravlja dela hkrati več organizacij združenega dela in skupnosti, izvajalci del s pismenim dogovorom določijo skupne varstvene ukrepe in normative, skupno organizacijo varstva pri delu ter pravice in obveznosti delavcev, ki so odgovorni za zagotavljanje varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer.

Ce na delovišču iz prejšnjega odstavka tega člena delajo tudi delavci nosilcev samostojnega osebnega dela, je dolžna organizacija združenega dela in skupnost v pismeni dogovor vključiti tudi zagotavljanje varstva pri delu teh delavcev in obveznosti takih nosilcev samostojnega osebnega dela.

31. člen

Organizacija združenega dela in skupnost mora posebej z opisom določiti dela oziroma naloge, kjer je večja nevarnost za poškodbe ali zdravstvene okvare, ter kakšne pogoje glede zdravstvene in psihofizične sposobnosti ter strokovne usposobljenosti mora izpolnjevati delavec pri takšnih delih.

Ali delavec izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka tega člena, se ugotavlja na podlagi zdravstvenega dokazila oziroma dokazila o strokovni usposobljenosti delavca ter s posebnim preizkusom njegovega znanja o varstvu pri delu na takšnih delih oziroma nalogah.

32. člen

Organizacija združenega dela in skupnost je dolžna pri določanju zdravstvenih in psihofizičnih pogojev, ki jih morajo delavci izpolnjevati za opravljanje določenih del oziroma nalog, upoštevati strokovna mnenja, stališča in ugotovitve medicine dela.

Pristojni inšpektor lahko v spornih primerih presoja primernost in ustreznost zdravstvenih in psihofizičnih pogojev, določenih v samoupravnem splošnem aktu organizacija združenega dela in skupnosti. O svojih ugotovitvah obvesti organ upravljanja organizacija združenega dela in skupnosti. Organ upravljanja je dolžan obravnavati ugotovitve ter predloge pristojnega inšpektorja in ga obvestiti o ukrepih glede določitve zdravstvenih in psihofizičnih pogojev, ki jih je sprejel.

Ce organizacija združenega dela in skupnost ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom tega člena, pristojni inšpektor z odločbo odredi ustrezne ukrepe.

33. člen

Organizacija združenega dela in skupnost zagotavlja delavcem organizirano reševanje in prvo pomoč v primeru nesreče ali poškodbe pri delu.

34. člen

Organizacija združenega dela in skupnost obvesti organ inšpekcije za delo o začetku svojega dela in o začetku dela katerekoli svoje delovne enote najmanj osem dni poprej, o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del pa najmanj trideset dni poprej.

Organizacija združenega dela in skupnost k prijavi po prejšnjem odstavku tega člena priloži tudi program, v katerem opredeli potrebne varstvene ukrepe, normative, standarde in tehnične predpise, navede odgovorne delavce za izvedbo tega programa in določi njihove pravice ter obveznosti.

Organizacija združenega dela in skupnost, ki na podlagi sklenjene pogodbe o izvajanju del odda obrtni zadrugi ali nosilcu samostojnega osebnega dela posamezna dela, pred pričetkom izvajanja del o tem pisмено obvesti organ inšpekcije za delo.

35. člen

Organizacija združenega dela in skupnost je dolžna takoj obvestiti organ inšpekcije za delo o vsaki smrtni poškodbi pri delu, kolektivni nesreči, hujši poškodbi pri delu in o ugotovljeni poklicni bolezni ter o vsakem pojavu, ki lahko povzroča nevarnost za življenje ali zdravje delavcev pri delu.

Organizacija združenega dela in skupnost hkrati obvesti o vsaki smrtni in hujši poškodbi pri delu tudi pristojni organ za notranje zadeve.

Organizacija združenega dela in skupnost prijavi organu inšpekcije za delo in pristojnemu organu za notranje zadeve poškodbo pri delu in ugotovljeno poklicno bolezen iz prvega odstavka tega člena tudi, če gre za delavca, ki je delal na podlagi sklenjene pogodbe o izvajanju del, ki sta jo sklenila organizacija združenega dela in skupnost in obrtna zadruga ali nosilec samostojnega osebnega dela.

36. člen

Organizacija združenega dela in skupnost pooblasti določenega delavca, kot odgovornega za opravljanje strokovnih nalog s področja varstva pri delu oziroma za zagotavljanje izpolnjevanja varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov.

V okviru takega pooblastila za varstvo pri delu odgovorna oseba prepove delo na delih oziroma nalogah, za katera ugotovi, da zaradi opustitve varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov neposredno ogroža življenje ali zdravje delavcev. O tej prepovedi je dolžna takoj obvestiti organ organizacije združenega dela in skupnosti za zadeve varstva pri delu in pristojni organ inšpekcije za delo.

37. člen

Organizacija združenega dela in skupnost, v kateri so nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare večje, določi s samoupravnim splošnim aktom posebno službo za varstvo pri delu ali drugo ustrezno obliko organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu.

Pri določanju oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu, njenega obsega in sestava upošteva organizacija združenega dela in skupnost tudi:

- težavnost in zahtevnost delovnih procesov;
- velikost organizacije združenega dela in skupnosti in število delavcev;
- krajevno porazdeljenost posameznih enot organizacije združenega dela in skupnosti

in

– zahtevano strokovno usposobljenost delavcev za izvajanje nalog s področja varstva pri delu.

Več organizacij združenega dela in skupnosti lahko s samoupravnim sporazumom ustanovi skupno službo za varstvo pri delu ali drugo obliko organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu ter določi njen položaj in način zagotavljanja sredstev za njeno delo.

Republiški upravni organ, pristojen za delo, določi osnove organiziranja službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu ter strokovno usposobljenost delavcev, ki opravljajo naloge s področja varstva pri delu.

38. člen

Inšpektor za delo presoja ustreznost službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu ter strokovno usposobljenost delavcev za opravljanje strokovnih nalog s področja varstva pri delu.

Inšpektor za delo obvesti organ upravljanja organizacije združenega dela in skupnosti o svojih ugotovitvah. Organ upravljanja je dolžan obravnavati ugotovitve in predloge inšpektorja za delo ter ga obvestiti o ukrepih, ki jih je sprejel.

Če organizacija združenega dela in skupnost ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom tega člena, inšpektor za delo z odločbo odredi ustrezne ukrepe.

39. člen

Organizacija združenega dela in skupnost v samoupravnem splošnem aktu opredeli delovno področje službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu in določi zlasti naslednje strokovne naloge:

- organiziranje, usklajevanje in usmerjanje dela delavcev in pooblaščenih delavcev;
- proučevanje varnosti delovnega okolja in delovnih razmer, pripravo varstvenih ukrepov in normativov ter spremljanje njihovega izvajanja in učinkovitosti;
- svetovanje in strokovno pomoč pri urejanju varstva pri delu v samoupravnih splošnih aktih, temeljnih planskih aktih v letnih programih in drugih aktih;
- pripravo navodil za varno delo;
- predlaganje rokov in postopkov za periodične preglede in preizkuse delovnih priprav in naprav in ekoloških razmer dela ter spremljanje izvajanja pregledov in preizkusov;
- pripravljanje programov teoretičnega in praktičnega usposabljanja ter preverjanja znanja delavcev o njihovi usposobljenosti za varno delo in spremljanje izvajanja tega programa;
- organiziranje varstva pri delu za opravljanje del z drugimi organizacijami združenega dela in skupnostmi ali določenih del na skupnem delovišču;
- izvajanje notranje kontrole nad spoštovanjem predpisanih varstvenih ukrepov normativov, standardov in tehničnih predpisov;
- predlaganje rokov in del oziroma nalog za zdravstvene preglede delavcev v skladu s posebnimi predpisi in v sodelovanju z medicino dela;
- predlaganje organizacije prve pomoči ter reševanja v primeru nesreč ali poškodb pri delu v sodelovanju z medicino dela;
- pripravljanje poročil o razmerah na področju varstva pri delu za organe upravljanja;
- vodenje evidenc in sestavljanje letnih in občasnih poročil o stanju in problemih varstva pri delu po posebnih predpisih;
- poročanje pristojnim organom o začetku dela organizacije združenega dela in skupnosti, o začetku dela katerekoli enote ter o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del, o hujših poškodbah pri delu, kolektivnih nesrečah in smrtnih poškodbah pri delu;
- proučevanje vzrokov poškodb, poklicnih bolezni in drugih bolezni v zvezi z delom ter ukrepanje za odpravljanje vzrokov v sodelovanju z medicino dela;
- sodelovanje pri pripravljanju listin po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih.

40. člen

V zvezi z izvajanjem strokovnih nalog s področja varstva pri delu sodeluje služba za varstvo pri delu ali druga oblika organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu z organi upravljanja v organizaciji združenega dela in skupnosti in z organi inšpekcije za delo.

41. člen

Delavci službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu morajo imeti visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri in strokovni izpit po posebnih predpisih.

42. člen

Republiški upravni organ, pristojen za delo, lahko pooblasti organizacijo združenega dela in skupnost, ki izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, da kot pooblaščen organizacija združenega dela izvaja strokovne naloge varstva pri delu v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugimi predpisi.

Pooblaščen organizacija združenega dela iz prejšnjega odstavka tega člena je dolžna republiškemu upravnemu organu, pristojnemu za delo, dajati poročilo o svojem delu in javljati vse spremembe glede delavcev, tehničnih, organizacijskih in drugih pogojev, ki lahko vplivajo na spremembo ali prenehanje pooblastilnega razmerja.

Republiški upravni organ, pristojen za delo, z izvršilnim predpisom določi pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen organizacija združenega dela.

43. člen

Organizacija združenega dela in skupnost lahko sama izvaja določene strokovne naloge v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugimi predpisi, če izpolnjuje za izvajanje teh nalog enake kadrovske, tehnične in druge pogoje kot organizacija združenega dela iz prejšnjega člena tega zakona.

44. člen

Delavec mora opravljati svoje delo oziroma voditi in organizirati delo s tolikšno pazljivostjo, da s tem varuje svoje življenje in zdravje ter zdravje in življenje drugih.

Ko delavci v organizacijah združenega dela in skupnostih določajo delo oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, določajo tudi njihove pravice in odgovornosti v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varstva pri delu.

Delavci določijo s samoupravnim splošnim aktom pravice in obveznosti odgovornega delavca oziroma vodje delovnega procesa v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varstva pri delu.

Delavec ima pravico in obveznost uporabljati varstvene naprave ter sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, skladno z njihovim namenom, pazljivo ravnati z njimi in skrbeti, da so v brezhibnem stanju.

Odgovorni delavec oziroma vodja delovnega procesa stalno nadzoruje, ali se delavci med delovnim procesom ravna po ustreznih varstvenih ukrepih, normativih, standardih in tehničnih predpisih in ali jih pravilno uporabljajo.

Če odgovorni delavec oziroma vodja delovnega procesa ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena, stori s tem hujšo kršitev delovne obveznosti.

45. člen

Organizacija združenega dela in skupnost s samoupravnim splošnim aktom določi prostore, v katerih kajenje ni dovoljeno.

Pri določanju prostorov, v katerih kajenje ni dovoljeno, upošteva organizacija združenega dela in skupnost tudi splošne zahteve zdravstvenega varstva delavcev, ki opravljajo dela oziroma naloge v zaprtih prostorih.

46. člen

Če delavec pri delu ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov, ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu ter ne izpolnjuje drugih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu, se šteje, da s takim ravnanjem ogroža svojo varnost in varnost drugih delavcev pri delu.

Delavca, ki kljub opozorilu ne izpolnjuje varstvenih ukrepov in s tem ogroža svojo varnost ali varnost drugih delavcev, pooblaščen vodja del odstrani z dela, dokler delavec ne uporabi predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu oziroma dokler se ne ravna po predpisanih varstvenih ukrepih. Obenem je treba zoper takega delavca uvesti postopek zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti.

47. člen

Če grozi delavcu neposredna nevarnost za življenje ali zdravje, ker niso bili izvedeni predpisani varstveni ukrepi, normativi, standardi in tehnični predpisi, in v primeru, ko sredstvo za delo ni opremljeno s predpisanimi oziroma predvidenimi varstvenimi pripomočki ali napravami, ima pravico odkloniti delo ter zahtevati, da se nevarnost odpravi.

Če organizacija združenega dela in skupnost meni, da je delavec neupravičeno odklonil delo in postavil zahtevo v smislu prejšnjega odstavka tega člena, mora o tem obvestiti organ inšpekcije za delo. Ta mora brez odlašanja opraviti pregled in odrediti ustrezne varstvene ukrepe ali obveznosti delavca, iz katerih razlogov njegova zahteva ni utemeljena.

48. člen

Delavci so dolžni v organizaciji združenega dela in skupnosti zagotoviti predpisane in dogovorjene pogoje za nočno delo, zlasti pa zagotoviti varstvo otrok, topel obrok v ustrezni kalorični vrednosti, prevoz na delo in z dela in zasedbo nočne izmene s strokovnimi delavci, ki so potrebni, da delo organizirano in nemoteno poteka.

Delavec ima pravico odkloniti nočno delo, če niso zagotovljeni ustrezni pogoji za to delo.

V organizaciji združenega dela in skupnosti, kjer se opravlja delo v izmenah, morajo delavci poskrbeti za njihovo periodično izmenjavo. Pri tem sme delavec ene izmene delati ponoči nepretrgano najdalj en teden.

49. člen

Delavec je dolžan neposrednemu vodji del takoj prijaviti vsako pomanjkljivost, okvaro ali drug pojav, ki bi lahko pri delu ogrozil njegovo varnost ali varnost drugih delavcev.

50. člen

Za uveljavljanje pravic do varstva pri delu lahko delavec pisмено ali ustno zahteva, da odgovorni delavec poskrbi za izvedbo varstvenih ukrepov.

Če zahtevi iz prejšnjega odstavka tega člena ni ugodeno v osmih dneh ali če je delavec mnenja, da zahtevani varstveni ukrepi niso bili izvedeni po predpisih o varstvu pri delu, lahko vloži zahtevo pri organu organizacije združenega dela in skupnosti za zadeve varstva pri delu, hkrati pa se lahko obrne na pristojni organ inšpektor za delo z zahtevo, naj izda ustrezno odločbo.

Če organ inšpekcije za delo ugotovi, da v osmih dneh zahtevi iz prejšnjega odstavka tega člena ni bilo ugodeno, mora po opravljenem ogledu izdati odločbo, s katero naloži, da je treba izvesti varstveni ukrep in določi rok, v katerem je treba to storiti oziroma obvesti delavca, iz katerih razlogov njegova zahteva ni utemeljena.

IV. NADZORSTVO

51. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona, drugih predpisov o varstvu pri delu ter varstvenih ukrepov in nad upoštevanjem normativov, ki jih s svojimi splošnimi akti določajo delavci v organizacijah združenega dela in skupnostih, opravljajo v SR Sloveniji republiški in občinski organi inšpekcije za delo (v nadaljnjem besedilu: organi inšpekcije za delo).

52. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem predpisov o delovnih razmerjih in varstvu pri delu v organih državne uprave ter v pravosodnih organih opravlja republiški organ inšpekcije za delo.

Način nadzorstva nad spoštovanjem predpisov o varstvu pri delu v organih za notranje zadeve predpiše republiški sekretar za notranje zadeve v soglasju z republiškim upravnim organom, pristojnim za delo.

53. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem predpisov o varstvu pri delu pri rudarskih delih opravlja rudarska inšpekcija.

54. člen

Nadzorstvo glede varstva pri delu članov posadk na ladjah in čolnih za gospodarske namene, razen ribiških ladij, opravlja inšpekcija za varnost plovbe.

Inšpekcija za varnost plovbe opravlja nadzorstvo po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih.

55. člen

Republiški organ inšpekcije za delo opravlja neposredno nadzorstvo glede varstva pri delu v okviru glavne in stranskih dejavnosti na področju industrije, kmetijstva in ribištva, gozdarstva, gradbeništva, prometa in zvez, razen glede varstva pri delu na ladjah in čolnih za gospodarske namene.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena opravljajo neposredno nadzorstvo glede varstva pri delu pri samostojnem opravljanju kmetijske, gozdarske in ribiške dejavnosti občinski organi inšpekcije za delo.

Republiški organ inšpekcije za delo opravlja neposredno nadzorstvo glede varstva pri delu obsojenih oseb oziroma mladoletnikov, ki prestajajo kazen zapora ali vzgojni ukrep od-daje v prevzgojni dom, in oseb, ki so v priporu, na prestajanju kazni zapora oziroma vzgojnega ukrepa, pa delajo v proizvodnih obratih gospodarske enote kazenskih poboljševalnih zavodov in prevzgojnih domov, v organizacijah združenega dela in skupnostih ter pri nosilcih samostojnega osebnega dela, pri hišnih delih, organiziranih prostih aktivnostih ter pri delih in nalogah za vzdrževanje reda in čistoče.

56. člen

Republiški organ inšpekcije za delo opravlja še naslednje zadeve:

1. nadzira delo občinskih organov inšpekcije za delo,

2. pripravlja osnutke republiških predpisov o varstvu pri delu,
3. daje obvestila in tehnične nasvete o izvajanju predpisov s področja varstva pri delu organizacijam združenega dela in skupnostim, nosilcem samostojnega osebnega dela, delavcem in drugim osebam po 3. členu tega zakona,
4. spremlja in proučuje stanja varstva pri delu ter organizira širše akcije za napredek tega varstva,
5. pripravlja letna in druga poročila in informacije o stanju varstva pri delu ter o dejavnosti organov inšpekcije za delo v republiki,
6. opravlja druge zadeve, ki so mu dane s tem zakonom in z drugimi predpisi.

57. člen

Občinski organi inšpekcije za delo opravljajo vse zadeve inšpekcije za delo, razen tistih, ki so po tem zakonu v pristojnosti drugih organov.

58. člen

Inšpektor za delo oziroma pooblaščen organizacija združenega dela iz 42. člena tega zakona varuje kot uradno tajnost zaupne podatke, za katere zve pri svojem delu.

Inšpektor za delo varuje kot zaupen podatek tudi ime delavca, ki je prijavil nepravilnosti ali pomanjkljivosti v zvezi z varstvom pri delu v organizaciji združenega dela in skupnosti.

59. člen

Občinski ali republiški inšpektor za delo za področje varstva pri delu mora imeti visoko izobrazbo ustrezne tehnične smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj v stroki, v kateri bo opravljal inšpekcijske naloge, ter strokovni izpit v skladu s posebnimi predpisi, ali višjo izobrazbo ustrezne tehnične smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj v stroki za strokovni izpit v skladu s posebnimi predpisi.

Občinski ali republiški inšpektor za delo za področje delovnih razmerij mora biti diplomirani pravnik in imeti najmanj tri leta delovnih izkušenj ter strokovni izpit v skladu s posebnimi predpisi.

Organ, pristojen za imenovanje oziroma razrešitev občinskega inšpektorja za delo, si v tem postopku predhodno pridobi strokovno oceno republiškega upravnega organa, pristojnega za delo.

Občinski inšpektor za delo ne more opravljati zadev, ki niso zadeve občinskega organa inšpekcije za delo.

60. člen

Republiški organ inšpekcije za delo lahko zahteva, da občinski organ inšpekcije za delo opravi posamezno inšpekcijsko zadevo iz pristojnosti republiškega organa inšpekcije za delo na stroške tega organa in mu določi rok za izvršitev.

Republiški organ inšpekcije za delo lahko zahteva, da občinski organ inšpekcije za delo opravi posamezno inšpekcijsko zadevo iz občinske pristojnosti in mu določi rok za izvršitev.

61. člen

Inšpektor za delo je upravičen vstopiti v organizacijo združenega dela in skupnost, v obratovalnico nosilca samostojnega osebnega dela ter v delovne prostore in na zemljišče kmetata.

62. člen

Organizacija združenega dela in skupnost mora obvestiti organ inšpekcije za delo o izvršitvi odločbe inšpektorja za delo, in sicer najkasneje v osmih dneh po preteku roka, določenega za odpravo pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti.

63. člen

Če inšpektor za delo ugotovi neposredno nevarnost za življenje delavcev, prepove delo na ogroženih delih oziroma nalogah.

Inšpektor za delo lahko prepove opravljanje del oziroma nalog, na katerih je po meritvah ugotovljena neposredna ogroženost zdravja delavcev, niso pa izvedeni ustrezni varstveni ukrepi ter upoštevani normativi, standardi in tehnični predpisi.

64. člen

O pregledu in svojih ugotovitvah sestavi inšpektor za delo zapisnik v potrebnem številu

izvodov in enega vroči organizaciji združenega dela in skupnosti oziroma nosilcu samostojnega osebnega dela ali kmetu.

Če inšpektor za delo pri pregledu v organizaciji združenega dela in skupnosti ugotovi nepravilnosti pri urejanju in uresničevanju varstva pri delu, da organu samoupravne delavske kontrole poroči o svojih ugotovitvah. V poročilu opozori na splošno stanje varstva pri delu, posebej glede predpisovanja varstvenih ukrepov in normativov, izpolnjevanja drugih obveznosti na tem področju in podobno.

65. člen

Če zahteva izvajanje varstvenih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti posebne investicije, pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti pa ne pomenijo hujšega ogrožanja življenja in zdravja delavcev, lahko inšpektor za delo naloži organizaciji združenega dela in skupnosti, da izdela program, po katerem bo postopno prilagodila stanje predpisom o varstvu pri delu; o tem hkrati obvesti občinsko skupščino.

Če se organizacija združenega dela in skupnost ne ravna po zahtevi iz prejšnjega odstavka tega člena lahko inšpektor za delo predlaga uvedbo postopka za prenehanje dela organizacije združenega dela in skupnosti.

V. EVIDENCA IN POROČILA

66. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti, nosilci samostojnega osebnega dela in kmetje hranijo vso dokumentacijo po tem zakonu, predpisih izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih.

Organizacija združenega dela in skupnost, nosilec samostojnega osebnega dela in kmet morajo hraniti dokumentacijo iz prejšnjega odstavka tega člena, dokler uporabljajo sredstva za delo oziroma dokler opravljajo delo na začasnem delovišču.

67. člen

Organizacija združenega dela in skupnost oziroma nosilec samostojnega osebnega dela mora voditi evidenco:

1. o rezultatih periodičnih preiskav kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti in mikroklima;
2. o periodičnih preizkusih delovnih priprav in naprav;
3. o pregledih in preizkusih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu;
4. o preizkusih znanja delavcev glede usposobljenosti za varno delo;
5. o delih oziroma nalogah z večjo poškodbo in zdravstvenih okvar in o delavcih, razporejenih na taka dela oziroma naloge;
6. o zdravstvenih pregledih delavcev;
7. o poškodbah in obolenjih delavcev, ki so posledica poškodb pri delu ali ugotovljenih poklicnih bolezni, ter o vzrokih poškodb pri delu;
8. o sklenjenih pogodbah o izvajanju del in o prijavah iz tretjega odstavka 34. člena tega zakona;
9. o nevarnih snoveh, ki jih uporablja.

68. člen

Evidenco o izpolnjevanju določb tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in drugih, predpisov o varstvu pri delu vodijo občinski organi inšpekcije za delo ter o stanju varstva pri delu sestavljajo poročila, ki jih predložijo republiškemu organu inšpekcije za delo oziroma skupščini družbenopolitične skupnosti.

69. člen

Vsebinsko evidenc in poročil, način vodenja in hrambe dokumentacije in roke za sestavo evidenc in poročil iz 67. in 63. člena tega zakona predpiše republiški upravni organ, pristojen za delo.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

70. člen

Z denarno kaznijo od 40.000 do 5.000.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestop:

1. organizacija združenega dela in skupnost, ki pri projektiranju sredstev za delo ni upoštevala predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov

in ni predložila k tehnični dokumentaciji elaborata o varstvu pri delu ali v tem elaboratu ni izjavila, katere predpisane varstvene ukrepe, normative, standarde in tehnične predpise je upoštevala (11. člen).

2. organizacija združenega dela in skupnost, ki pri izvajanju del na gradbenih objektih, namenjenih za delovne in pomožne prostore oziroma tehnološke procese, ne upošteva tehnične dokumentacije, in ki o tem ne izda pismene izjave; organizacija združenega dela in skupnost, ki ne pripravi sprememb elaborata o varstvu pri delu, če to zahteva tehnična dokumentacija ali pogoji gradnje glede elementov, ki vplivajo na varstvo pri delu; organizacija združenega dela in skupnost, ki ne pripravi sprememb elaborata o varstvu pri delu, kadar ni mogoče izvesti tehnološkega procesa v skladu s projektom, ali če v spremenjenem elaboratu o varstvu pri delu ne navede razlogov, zaradi katerih so bile potrebne spremembe, ne opredeli nevarnosti in škodljivosti, ki izhajajo iz spremenjenega objekta ali tehnološkega procesa, ne navede ukrepov za odpravljanje opredeljenih nevarnosti in škodljivosti ali ne poda izjave, katere predpisane varstvene ukrepe, normative in standarde ter tehnične predpise je upoštevala pri spremembi elaborata o varstvu pri delu (12. člen);

3. organizacija združenega dela in skupnost, ki pri konstruiranju in izdelovanju sredstev za delo ne upošteva predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov, ali ki ne izda spričevala o varnosti ali v spričevalu o varnosti ne navede predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov, ki jih je upoštevala (13. člen);

4. organizacija združenega dela in skupnost, ki izbere ponudbo za uvoz, pa pred sklenitvijo uvoznega posla ne zagotovi, da sredstva za delo izpolnjujejo vse zahteve glede varstva pri delu ali pred uvozom ne ugotovi, če so sredstva za delo izdelana v skladu s predpisanimi varstvenimi ukrepi, normativi, standardi in tehničnimi predpisi ali o tem ne izda pismene izjave in v primeru, da ni predpisanih varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov, ne pridobi strokovne ocene o tem, ali sredstvo za delo izpolnjuje zahteve glede varstva pri delu (14. člen);

5. pooblaščen organizacija združenega dela, ki odkloni izdelavo listine po 13., 14. in 15. členu tega zakona, če jo je organizacija združenega dela in skupnost naročila (17. člen);

6. pooblaščen organizacija združenega dela, ki odkloni izdelavo strokovne ocene (14. in 18. člen);

Z denarno kaznijo od 5.000 do 250.000 dinarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela in skupnosti ali pooblaščen organizacije združenega dela, ki stori gospodarski prestop iz prvega odstavka tega člena.

71. člen

Z denarno kaznijo od 10.000 do 1.000.000 dinarjev se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela in skupnost, ki sredstev za delo iz 13. in 14. člena tega zakona ne opremi z navodilom za varno uporabo, preizkušanje in vzdrževanje, napisanim v slovenskem jeziku (15. člen).

Z denarno kaznijo od 5.000 do 100.000 dinarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela in skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

72. člen

Z denarno kaznijo od 100.000 do 1.000.000 dinarjev se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela in skupnost:

1. če nima urejenega varstva pri delu v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in drugim predpisi (22. člen);

2. če nima programa o poučevanju in vzgajanju o varnem delu in o preverjanju znanja oziroma če dopusti, da je na delo razporejen delavec, ki nima potrebnega znanja o varstvu pri delu za samostojno opravljanje, vodenje ali nadzorovanje del (24. člen);

3. če uporablja take gradbene objekte oziroma delovne prostore, delovne priprave in naprave oziroma daje v uporabo taka sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, ki ne ustrezajo zahtevam predpisov o varstvu pri delu, ali če ne poskrbi za periodične preiskave kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti in mikroklima v delovnih prostorih, oziroma če ne poskrbi za preglede in preizkuse delovnih priprav in naprav (26. člen);

4. če s pismenim dogovorom ne določi skupnih varstvenih ukrepov in normativov, ali skupne organizacije varstva pri delu ali pravic in obveznosti delavcev, ki so odgovorni za zagotavljanje varstva pri delu na skupnem delovišču, oziroma če v pismeni dogovor ne vključuje tudi varstva pri delu delavcev, zaposlenih pri nosilcih samostojnega osebnega dela, in če ne sklene pismenega dogovora o tem (30. člen);

5. če pri določanju zdravstvenih in psihofizičnih pogojev, ki jih morajo izpolnjevati delavci za opravljanje določenih del oziroma nalog, ne upošteva strokovnega mnenja, ugotovitev in stališč medicine dela (32. člen);

6. če ne obvesti organa inšpekcije za delo o začetku svojega dela in o začetku dela katerekoli svoje delovne enote najmanj osem dni poprej oziroma če ne obvesti organa inšpekcije za delo o začetku opravljanja posebno nevarnih in škodljivih del najmanj trideset dni poprej, ali če ne predloži posebnega programa varstvenih ukrepov, normativov, standardov in tehničnih predpisov ter če v tem programu ne navede odgovornih delavcev za izvedbo tega programa in ne določi njihovih pravic in obveznosti, oziroma če pisмено ne obvesti organa inšpekcije za delo pred pričetkom izvajanja del, ki jih je oddala obrtni zadrugi ali nosilcu samostojnega osebnega dela (34. člen);

7. če takoj ne obvesti organa inšpekcije za delo o vsaki smrtni poškodbi pri delu, kolektivni nesreči in hujši poškodbi pri delu in o ugotovljeni poklicni bolezni ter o vsakem pojavu, ki lahko povzroči nevarnost za življenje in zdravje delavcev pri delu, oziroma če hkrati ne obvesti o vsaki smrtni in hujši poškodbi pri delu tudi pristojnega organa za notranje zadeve in če ne prijavi organu inšpekcije za delo in pristojnemu organu za notranje zadeve poškodbe pri delu in ugotovljene poklicne bolezni, tudi če gre za delavca, ki je delal na podlagi sklenjene pogodbe o izvajanju del, ki jo je sklenila z obrtno zadrugo ali z nosilcem samostojnega osebnega dela (35. člen);

8. če ne pooblasti določenega delavca za opravljanje nalog s področja varstva pri delu ali če dopusti, da take naloge opravlja oseba, ki nima predpisane strokovne izobrazbe (36. člen);

9. če ne organizira posebne službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu, oziroma če pri njenem organiziranju ne upošteva predpisanih pogojev in zahtev (37. člen);

10. če za izvajanje strokovnih nalog po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih ne izpolnjuje kadrovskih, tehničnih in drugih pogojev (43. člen);

11. če ne zagotovi potrebnih pogojev za nočno delo (48. člen);

12. če ne dovoli inšpektorju za delo vstopa v organizacijo združenega dela in skupnost oziroma v obratovalnico in v delovne prostore ter na zemljišča (61. člen);

13. če v predpisanem roku ne sporoči, da je izvršila odločbo inšpektorja za delo (62. člen);

14. če ne hrani vse dokumentacije po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisih ves čas, dokler uporablja sredstva za delo oziroma dokler opravlja dela na začasnem delovišču (66. člen);

15. če ne vodi predpisanih evidenc in ne daje poročil o stanju varstva pri delu po tem zakonu, predpisih, izdanih na njegovi podlagi in drugih predpisih (67. člen).

Z denarno kaznijo od 2.500 do 30.000 dinarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba organizacije združenega dela in skupnosti, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

73. člen

Z denarno kaznijo od 10.000 do 1.000.000 dinarjev se kaznuje za prekršek pooblaščenca organizacija združenega dela iz 42. člena tega zakona, če pri izdaji listin iz 17. člena tega zakona ne navede, da jih je izdelala po naročilu organizacije združenega dela in skupnosti.

Z denarno kaznijo od 5.000 do 100.000 dinarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pooblaščenca organizacije združenega dela, ki stori dejanje iz prevega odstavka tega člena.

74. člen

Z denarno kaznijo od 10.000 do 1.000.000 dinarjev se kaznuje posameznik, ki stori kakšno dejanje v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti iz 71. člena in 1., 2., 3., 5., 8., 11., 12., 13., 14. in 15. točke prvega odstavka 72. člena tega zakona.

75. člen

Z denarno kaznijo 10.000 dinarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška organizacija združenega dela in skupnost:

1. če dopusti, da se dela, ki bi se morala opravljati pod nadzorstvom opravljajo brez nadzorstva ali se ne opravljajo tako, kot določajo predpisi o varstvu pri delu oziroma navodila proizvajalca za določeno delovno pripravo ali napravo (44. člen);

2. če pri delu ne zagotovi uporabe predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu (44. člen);

3. če dopusti, da se kadi v prostorih, v katerih kajenje ni dovoljeno (45. člen);
 4. če ne poskrbi, da so delovne priprave in naprave v brezhibnem stanju in da se uporabljajo namensko (46. člen);
 5. če dopusti, da delavec dela pod vplivom alkohola.
- Z denarno kaznijo 2500 dinarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška odgovorna oseba organizacije združenega dela in skupnosti, ki stori kakšno dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Z denarno kaznijo 10.000 dinarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška nosilec samostojnega osebnega dela, ki stori kakšno dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Denarno kazen za prekršek iz tega odstavka izterja takoj na mestu inšpektor za delo.

76. člen

Z denarno kaznijo 25000 dinarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška posameznik:

1. če kadi v prostorih, v katerih kajenje ni dovoljeno (45. člen);
2. če ne uporablja predpisanih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu ali če odstrani z delovne priprave ali naprave varnostni pripomoček ali napravo ali če ogroža svojo varnost ali varnost drugih delavcev (46. člen).

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

77. člen

Dokler ne bodo izdani novi izvršilni predpisi o varstvu pri delu, ostanejo v veljavi:

1. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v konoplarnah (Uradni list FLRJ, št. 46/47).
2. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v tiskarskih podjetjih (Uradni list FLFJ, št. 56/47).
3. Pravilnik o varstvenih ukrepih zoper nevarnost električnega toka v delovnih prostorih in na delovnih krajih (Uradni list FLRJ, št. 107/47).
4. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v steklarnah (Uradni list FLRJ, št. 14/48 in 17/48).
5. Pravilnik o higienskih in tehničnih varnostnih ukrepih pri delu v kamnolomih in opekarnah ter pri kopanju gline, peska in gramoza (Uradni list FLRJ, št. 69/48).
6. Pravilnik o varstvenih ukrepih pri ravnanju z razstrelivom in odstreljevanju (miniranju) v rudnikih, kamnolomih in drugih delih (Priloga št. 8. Uradnega lista FLRJ, št. 98/49).
7. Splošni pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu (Uradni list FLRJ, št. 15/47 in 36/50), členi: 11 do 25, 33 do 39, 40 in 41, 42 do 49, 76 in 77, 86 in 87, 93, 100 do 103, 152 do 183.
8. Pravilnik o tehničnih in zdravstveno-tehničnih varstvenih ukrepih pri delu pri kemično-tehnoloških procesih (Priloga št. 9 Uradnega lista FLRJ, št. 55/50) – razen 86. člena.
9. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v črni metalurgiji (Uradni list FLRJ, št. 7/55).
10. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih na morskih ladjah (Uradni list FLRJ, št. 6/55 in 32/58).
11. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri potapljaških delih (Uradni list FLRJ, št. 36/58).
12. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri predelovanju in obdelovanju kovih (Uradni list FLRJ, št. 40/61) razen poglavje A: Livarne.
13. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri mehaničnem predelovanju in obdelovanju lesa in podobnih materialov (Uradni list FLRJ, št. 40/61).
14. Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri luškem transportnem delu (Uradni list SFRJ, št. 14/64).
15. Pravilnik o varstvu pri vzdrževanju motornih vozil in prevozu z motornimi vozili (Uradni list SFRJ, št. 55/65).
16. Pravilnik o varstvu pri nakladanju in razkladanju tovornih motornih vozil (Uradni list SFRJ, št. 17/66).
17. Pravilnik o varstvu pri delu in o tehničnih ukrepih za acetilenske razvijalnike in acetilenske postaje (Uradni list, št. 6/67 in 27/69).
18. Pravilnik o varstvenih ukrepih pri ravnanju z razstrelilnimi sredstvi in pri rudarskem miniranju (Uradni list SFRJ, št. 9/67, 35/67 in 35/72).
19. Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z delovnimi pripravami in napravami (Uradni list SFRJ, št. 18/67).

20. Odredba o prepovedi razmaščevanja ali čiščenja kovinskih delov in predmetov iz drugih snovi z motornimi bencini (Uradni list SFRJ, št. 23/67).

21. Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih varstva pri delu za gradbene objekte, namenjene za delovne prostore (Uradni list SFRJ, št. 27/67 in 41/68), popravki v št. 29/67 in 41/68).

22. Pravilnik o varstvu pri kmetijskem delu (Uradni list SFRJ, št. 34/68).

23. Pravilnik o zagotovitvi nastanitve in prehrane oziroma prevoza delavcev od kraja, kjer stanujejo, do kraja, kjer delajo in nazaj (Uradni list SFRJ, št. 41/68).

24. Pravilnik o varstvu pri gradbenem delu (Uradni list SFRJ, št. 42/68).

25. Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z dvigali (Uradni list SFRJ, št. 30/69).

26. Pravilnik o sredstvih za osebno varstvo pri delu in o osebni varstveni opremi (Uradni list SFRJ, št. 35/69).

27. Pravilnik o varstvu pri izdelovanju razstreliv in smodnika in pri manipuliranju z razstrelivi in smodnikom (Uradni list SFRJ, št. 55/69).

28. Pravilnik o varstvu pri delu na železnicah (Uradni list SFRJ, št. 6/70).

29. Pravilnik o posebnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu pri obdelovanju in predelovanju kože, krzna in krznenih odpadkov (Uradni list SFRJ, št. 47/70).

30. Pravilnik o opremi in postopku za prvo pomoč in o organiziranju službe za primer nesreče pri delu (Uradni list SFRJ, št. 21/71).

31. Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu pred ropotom v delovnih prostorih (Uradni list SFRJ, št. 29/71).

78. člen

Ne glede na določbo 41. člena tega zakona, lahko opravlja naloge službe za varstvo pri delu ali druge oblike organiziranega opravljanja strokovnih nalog s področja varstva pri delu tudi tisti, ki je ob uveljavitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SFRJ, št. 25/86), opravljal te naloge in je opravil strokovni izpit po dotedanjih predpisih.

79. člen

Ne glede na določbe 59. člena tega zakona, lahko opravlja naloge inšpekcijskega nadzorstva za področje o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86) opravljal naloge inšpektorja za delo za področje delovnih razmerij več kot tri leta in je opravil strokovni izpit za inšpektorja za delo po dotedanjih predpisih.

80. člen

Organizacije združenega dela in skupnosti so dolžne v šestih mesecih po uveljavitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86) urediti varstvo pri delu v skladu z določbami tega zakona.

81. člen

Republiški upravni organ, pristojen za delo, izda izvršilna predpisa iz 37. in 69. člena tega zakona najkasneje v treh mesecih, predpisa iz 16. in 42. člena tega zakona pa v enem letu po uveljavitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86).

82. člen

Z dnem, ko je začel veljati zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86), so prenehali veljati 116., 117., 118. in 119. člen ter 21. točka prvega odstavka 223. člena zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 24/83 in 5/86).

83. člen

54. člen tega zakona se prične uporabljati šest mesecev po uveljavitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 25/86).

84. člen

Z dnem, ko je začel veljati zakon o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32/74), so prenehali veljati:

1. zakon o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 22/66),

2. temeljni zakon o varstvu pri delu (Uradni list SFRJ, št. 15/65 in 28/66),

3. navodilo o izkaznici inšpektorja dela (Uradni list SFRJ, št. 42/65).